

SKÖTSELPLAN

Skötselplan
för
Abisko Nationalpark

Naturvårdsverket

Beställningsadress Naturvårdsverket
Kundtjänst
171 85 SOLNA
tel. 08-799 10 00
fax. 08-28 00 78

För information om nationalparken:
Förvaltningsenheten
tel. 08-799 10 00

ISBN 91-620-0072-1
ISSN 0282-7271
Upplaga 1000 ex
© Naturvårdsverket Förlag, 1992
Ansvarig utgivare Ingvar Bingman, Naturvårdsverket
Tryckeri Norstedts Tryckeri AB, 1993

FÖRORD

Enligt 3 § nationalparksförordningen (1987:938) - meddelar statens naturvårdsverk närmare bestämmelser för vården och förvaltningen av nationalpark.

Denna skötselplan för nationalparken Abisko har utarbetats av förvaltningsenheten vid statens naturvårdsverk, med hjälp av H.G Karlsson, Abisko naturum. Samråd har skett med länsstyrelsen i Norrbottens län.

Planen utgör ett handlingsprogram för den praktiska skötseln av nationalparken.

Skötselplanen har fastställts genom beslut av naturvårdsverkets generaldirektör den 3 april 1992.

Solna i april 1992

Statens naturvårdsverk

Skötselplan för Abisko nationalpark i Norrbottens län

INNEHÅLLSFÖRTECKNING		Sid
	FÖRORD	1
I	ALLMÄN BESKRIVNING	5
1.	ADMINISTRATIVA DATA	5
2.	RIKSDAGENS OCH REGERINGENS BESLUT OM NATIONALPARKEN	6
3.	GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER	7
3.1	Grunden för beslutet	7
3.2	Föreskrifter	7
4.	ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	9
4.1	Naturförhållanden	9
4.1.1	Topografi och geologi	9
4.1.2	Klimat	9
4.1.3	Flora	10
4.1.4	Fauna	11
4.2	Kulturhistoriska förhållanden	12
4.3	Markanvändning	13
4.4	Rennäringen	14
4.5	Tillgänglighet	14
4.6	Barmarkskörning	14
4.7	Anordningar för friluftslivet	15
4.8	Tillsyn	15
4.9	Nuvarande förordnanden	15
II	PLANDEL	16
1.	DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN	16
1.1	Övergripande mål	16
1.2	Generella riktlinjer och åtgärder	16
1.2.1	Hävd av skogsmarken	16
1.2.2	Hävd av kalfjället	16
1.3	Rennäringen	17
1.4	Jakt, faunavård och fiske	17
1.5	Militära aktiviteter	17
1.6	Kommersiell verksamhet	18

1.7	SJ:s byggande av ny tunnel genom Njulla	18
1.8	Disposition och skötsel av naturvårdsverkets byggnader och anläggningar	18
1.9	Disposition och skötsel av övriga byggnader och anläggningar	20
2.	ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIVET	23
2.1	Övergripande mål	23
2.2	Generella riktlinjer och åtgärder	23
2.2.1	Tillgänglighet	23
2.2.2	Barmarkskörning	23
2.2.3	Leder	23
2.2.4	Turiststugor	25
2.2.5	Tältplatser	25
2.2.6	Skidlift och slalombacke	26
2.2.7	Båttrafik	26
2.2.8	Sanitära anordningar	26
2.2.9	Rastplatser	27
2.2.10	P-platser	27
2.2.11	Renhållning	27
2.2.12	Information	27
2.2.13	Utmärkning av gränser	28
3.	TILLSYN	29
4.	DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER	30
5.	REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN	31
6.	VETENSKAPLIG VERKSAMHET OCH FORSKNING	32
7.	FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN	34
7.1	Ekonomisk utredning	34
7.2	Finansiering av naturvårdsförvaltningen	34
8.	LITTERATURFÖRTECKNING	35
	BILAGOR	

I ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

<u>Nationalparkens namn:</u>	Abisko nationalpark
<u>Objektnummer:</u>	25-01-001
<u>Beslutsdatum:</u>	1909-05-24
<u>Län:</u>	Norrbottnen
<u>Kommun:</u>	Kiruna (2584)
<u>Registerområde:</u>	Jukkasjärvi
<u>Fastighet:</u>	Abisko 1:1, Jukkasjärvi bandel 1:1
<u>Läge:</u>	Topografiska kartbladen 30 I och 31 I
<u>Area:</u>	7 700 ha varav 6 807 ha land
<u>Landareans fördelning på ägoslag:</u>	lövskog: 3 903 ha skoglös äng: 975 ha skoglös hed: 1 843 ha substratdominerad mark: 86 ha
<u>Markägare:</u>	Staten genom statens naturvårdsverk och banverket
<u>Naturvårdsförvaltare:</u>	Länsstyrelsen

2. RIKSDAGENS OCH REGERINGENS BESLUT OM NATIONALPARKEN

Riksdagen beslöt den 24 maj 1909 att Abisko skulle avsättas till nationalpark (SFS 1910:30).

Reglementet för Abisko fastställdes av Kungl. Maj:t den 28 oktober 1960 (SFS 1960:661). Reglementet ändrades den 6 december 1968 (SFS nr 663).

Den 20 april 1937 beslutade riksdagen om försäljning av visst markområde till Svenska turistföreningen (Rskr 1937:168, prop 1937:218).

Den 23 februari 1912 beslutade Kungl. Maj:t att släkten Tirén skulle få anlägga begravningsplats på Njullas östra sluttning.

Den 6 november 1964 beslutade Kungl. Maj:t att linbana skulle få anläggas på Njullas sluttning.

Den 28 juni 1974 beslutade Kungl. Maj:t att väg 98 skulle få anläggas inom parken och om förbud enligt 8 § miljöskyddslagen mot ytterligare utsläpp av avloppsvatten i Torne träsk med tillflöden och källsjöar samt mot att upplägga fast avfall så att nämnda vattenområden kan förorenas.

Den 17 april 1986 beslutade riksdagen bemyndiga regeringen att medge det intrång i nationalparken som föranleds av omläggning av järnvägen mellan Abisko och Björkliden inklusive järnvägstunnel genom Nuolja (Prop. 1984/85:125, bilaga 6).

En ny nationalparksförordning fastställdes av regeringen den 25 juni 1987. Denna innebär bl a att naturvårdsverket meddelar föreskrifter för nationalparkerna. Sådana föreskrifter meddelades genom beslut den 18 december 1987.

3. GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

3.1 Grunden för beslutet

I nationalparksförordningen (SFS 1987:938) anges att Abisko nationalpark, som har tillkommit i syfte att bevara ett högnordiskt fjällandskap i dess naturliga tillstånd, skall vårdas och förvaltas i överensstämmelse med detta syfte.

3.2 Föreskrifter

Med stöd av 4 § nationalparksförordningen meddelar naturvårdsverket genom beslut den 18 december 1987 följande föreskrifter för nationalparken enligt 5 §¹ andra stycket naturvårdslagen (1964:822).

Inom nationalparken är det förbjudet att

- anordna upplag
- dra fram mark- eller luftledning
- anlägga stig eller väg
- uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning
- bedriva militär övningsverksamhet
- företa vetenskapliga undersökningar
- bedriva kommersiell verksamhet
- gräva, schakta, utfylla, borra, mejsla, måla, spränga eller på annat sätt skada mark och block
- bortföra mineral eller annat geologiskt material
- bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd, ris och buskar
- inplantera växt- eller djurart
- plocka eller gräva upp växter
- insamla eller fånga insekter, fiskar eller andra djur eller på annat sätt störa djurlivet
- jaga eller fiska
- använda motordrivet fordon utanför anvisade vägar, parkeringsplatser eller skoterleder
- landa med luftfartyg
- använda motorbåt
- tälta annat än på anvisad plats
- rida
- medföra hund
- under tiden 1 maj-31 juli beträda markerat land- och vattenområde i Abisko-jåkka delta
- sätta upp tavla, affisch e dyl
- ordna orienteringskontroller eller markerade spår

Länsstyrelsen kan - om särskilda skäl föreligger - meddela undantag från angivna föreskrifter.

¹Senaste lydelse 1986:262.

Utan hinder av ovanstående förbud är det tillåtet att

- personal som är bemyndigad av nationalparksförvaltaren utför åtgärd enligt fastställd skötselplan
- tjänsteman i tjänsteärende angående rennärings-, polis-, eller nationalparksförvaltningsärende använder motorbåt, terrängskoter på snötäckt mark eller landar med luftfartyg. Anmälan om nämnda ärenden skall ske till nationalparksförvaltningen innan genomförandet
- tjänsteman i tjänsteärende angående sjukvårds- eller räddningsärende använder erforderligt fordon. Anmälan om nämnda ärenden skall ske till nationalparksförvaltningen om möjligt innan genomförandet, i annat fall snarast efter utfört uppdrag
- medlem i ¹⁾Rautasvuoma sameby i samband med renskötselarbete eller husbehovs- eller yrkesfiske använder motorbåt, terrängskoter på snötäckt mark eller landar med luftfartyg
- plocka bär och svamp
- ta torra grenar och kvistar för att göra upp eld eller ordna skydd
- medföra kopplad hund under tiden 1 januari-30 april inom hela nationalparken. Vidare är det under hela året tillåtet att medföra kopplad hund på vägar och markerade leder samt i omedelbar närhet till turiststationen och Abiskojaurestugorna
- färdas med motorbåt på Torneträsk med undantag för område med beträdnadsförbud.

¹⁾ Numera Gahbna sameby

4. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

4.1 Naturförhållanden

4.1.1 Topografi och geologi

En stor del av parken består av en dalgång i vars kärna Abiskojaure är belägen ca 487 m ö h. Abiskojaure avvattnas av Abiskojäkk som rinner ut i Torne träsk 341 m ö h. På ömse sidor om dalgången finns inom parken fjällmassiv med en höjd av drygt 1 000 meter.

Berggrunden i Abiskodalen består huvudsakligen av hårdskiffrar, det vill säga täta svårvittrade skiffrar. På vissa ställen växellagrar hårdskiffrarna med ljusgul dolomit, vilket bl a kan studeras i Abiskojäkks kanjon.

Fjällmassiven i väster uppbyggs huvudsakligen av lättvittrade glimmerskiffrar och fylliter. Relativt mäktiga kalkstenstråk och inslag av grafitskiffer förekommer även i dessa sluttningar. Fjällmassivet Kieron i öster uppbyggs väsentligen av svårvittrad amfibolit.

Landskapet mellan järnvägen och Vuolep Njakajaure, som karakteriseras av oregelbundet anordnade ryggar, kullar, rännor och gropar, har formats av en avsnörd isrest, en s k dödis, som fanns här under slutskedet av istiden.

Nationalparkens största sevärdhet ur geomorfologisk synpunkt är Abiskojäkks kanjon med ända upp till tjugo meter höga lodräta klippväggar och på sina håll förekomst av jättegrytor.

4.1.2 Klimat

Abisko nationalpark ligger drygt 20 mil norr om polcirkeln. Midnattssolen kan ses från Njulla-toppen från ca den 1 juni till den 16 juli. Den s k äkta polarnatten, d v s då solen står under horisonten, varar från den 5 december till den 9 januari. Närheten till Atlanten ger klimatet en maritim prägel med varmare vintrar och svalare somrar än t ex Kiruna. Medeltemperaturen för januari är -10°C och för juli $+11^{\circ}\text{C}$. Årsmedeltemperaturen är $-0,9$. Abisko ligger i utpräglad regnskugga. När de fuktighetsmättade vindarna kommer från väster avger de större delen av fuktigheten längst i väster. När de når Abiskodalen upphör ofta nederbörden och molnen löser upp sig. Molnluckan över Abisko, den s k "Blå fläcken", är en välkänd och omtyckt företeelse. Abisko har en av landets lägsta årsmedelnederbörder, 322 mm. Regnskuggeeffekten ger även upphov till "föhnvindar" som smälter snön tidigt på våren. Redan i mitten av maj går det att vandra i dalen.

Islossningen på Torneträsk sker normalt under andra veckan av juni. Då slår också löven ut på fjällbjörkarna. Lövfällningen sker i andra halvan av september, men isen lägger sig inte förrän i december.

4.1.3 Flora

Abisko är från floristisk synvinkel ett av fjällens mest intressanta områden. Vegetationskartan i bilaga 1 ger en bild av vegetationens fördelning.

Abiskodalen domineras av vida fjällbjörkskogar. Hedbjörkskogen är den vanligaste typen. Denna öppna skog har lingon, kråkbär och blåbär som bottenvegetation. En av lågvuxen fjälltyp är vanlig. Av örter kan nämnas skogsstjärna, linnea och hönsbär i stora mängder. På sluttningarna längs dalens västra sida finns yppiga ängsbjörkskogar. Växtligheten i dessa är tätare och frodigare med höga örter som smörbollar, midsommarblomster och vänderot.

Såsom en utpost av barrskogsregionen finns smärre tallbestånd. Tätast är förekomsten där Kårsajåkka möter Abiskojäkka och runt Marmorbrottet. Tallarna är ofta gamla och höjer sig över björkskogen. En förnygring av tallplantor har skett under senare tid. Den kraftigt ökande älgstammen är ett allvarligt hot mot plantorna.

Längs Torneträsk södra strand och i Abiskodalen finns öppna hedar, s k subalpina hedar. Anledningen till att dessa fjällhedar förekommer på denna låga nivå (350-400 m ö h) är Torneträsk avkylande lokalklimat och frostmarkrörelser. Vegetationen på hedarna är rik och hör egentligen hemma på kalfjället. Mest känd är den lapska alprosen som ger heden ett violett skimmer veckorna innan midsommar. Andra fjällväxter vi finner här är fjällsippa, fjällglim, fjälltätört och i de fuktigare partierna orkidéerna brudsporre och fjällyxne. Den mycket sällsynta orkidén lappfelan trivs bl a på den subalpina heden.

Abiskojäkkas kanjon är också intressant ur floristisk synvinkel. På klipphyllor återfinns fem arter bräckor, men även sällsyntheter som fjällarnika, fjällklocka, polargullpudra, smalviva och polarblära.

Längs trädgränsen finns videbälten och högörtängar. Båda är örtrika. På t ex Njulla finns högörtängar som ger ett intryck av en "alpäng". Färgprakten är slående med snöbollar, midsommarblomster, ängssyra och kvanne.

Kalfjället består av en mosaikartad vegetation. Den kalkrika berggrunden gynnar floran och på de karaktäristiska fjällsippshedarna finner man lapsk alpros, dvärgyxne, björnbrodd och kantljung. Den sistnämnda dominerar gräshedarna i högre terräng tillsammans med fjällspira, lapptåg och styvstarr. På lågörtängarna växer gräs som vårbrodd och fjällgröe blandat med smörblomma, slätterblomma, fjällviol och daggkäpa. Uppe bland högfjällets block och hållar växer isranunkel och snögräs.

De intressantaste floralokalerna anges nedan. Numreringen hänvisar till karta, bilaga 2.

1. Subalpina hedarna i Abiskodalen.
Kalkrik morän med flytjordsterasser. Fjällsippa, fjälltätört, purpurbräcka, lapsk alpros m fl.
2. Abiskojäkks kanjon.
Mycket artrik flora med några mycket sällsynta växter t ex polargullpudra, polarblära och fjällarnika, även tuvbräcka, fjällklocka, purpurbräcka m fl.

3. Ridonjiras ravin.
med sällsyntheter som sandviol, brunbinka, lappvedel och klippveronika.
4. Fjällhedarna på Njulla och Slåttatjåkka.
Artrika hedar med fjällsippa, kantjung, fjällfingerört, fjällspira m fl arter.
5. Njullas nordsluttning.
6. Subalpina hedarna vid Torneträsk.
7. Tallurskog vid Kårsajåkka.
8. Njunjeskätje-Påtjujaure.
Utpräglad zonerings fjällbjörkskog-kalfjäll med ängsbjörkskog, högörtängar och artrik kalkpåverkad flora på fjällheden.

4.1.4 Fauna

Fåglar: Fågellivet är väl dokumenterat. Drygt 170 arter är noterade i parken. Av dem häckar hälften, d v s 85 arter.

Vanligaste fåglar i fjällbjörkskogen är lövsångare, bergfink, gråsiska och rödvingetrast. Dessa arter utgör minst 60 % av björkskogens arter. Andra allmänna arter är björktrast, svartvit flugsnappare, rödstjärt, järnsparv, dalripa och talltita. Det gynnsamma klimat i Abiskodalen lockar till sig mera sydliga arter som trädgårdssångare, härmsångare, gransångare, taltrast, rödhake, göktyta. På Njullas nordsluttning har nordsångaren häckat i perioder, senast sommaren 1990. I tallbestånden påträffas lappmes och tjäder.

Vid de små tjärnar och myrdrag som finns i dalen påträffas smålom, gluttsnäppa, enkelbeckasin, rödbena, vigg och gräsand. I Abiskojaure trivs bläsand, svärta och bergand.

Längs Abiskojaukka lever strömstare, drillsnäppa och storskrake. Där jakken rinner ut i Torneträsk har ett deltaland bildats. Detta är nu avsatt som ett fågelskyddsområde för att skydda de häckande arterna som mosnäppa, större strandpipare, bläsand, silvertärna, gulärta, sävsångare och sävsparv. Deltat är också en viktig rastlokal. Glädjande har fjällgäsen på senare år börjat använda deltat som betesmark i väntan av att isen och snön skall försvinna i häcklokalerna norrut. Andra arter som rastar här är brushane, gluttsnäppa, småspov, kärnsnäppa, alfågel, småskrake och skrattnås. Vid kraftiga västvindar kan fåglar från norska kusten blåsa in och då slå sig ned i deltat, t.ex. havstrut, gråtrut, strandskata och labb.

Kring trädgränsen är artrikedomen stor. I videt trivs blåhake, lövsångare och de mera sällsynta snösiska och vinterhämling. Ringtrasten flöjtar från branterna.

Kalfjället är betydligt artfattigare. Det är bara ängspioplärka och stenskvätta som är allmänna. Dock ser man även ljungpipare, fjälllabb, fjällripa och snösparv. Vid Påtjujaure häckar alfågel, svärta, större strandpipare och möjligen småsnäppa. På Njulla häckar den vänliga fjällpiparen.

Bland rovfåglarna är stenfalk och fjällvråk vanliga. Kungsörnen häckar då och då i parken. Årligen observeras tornfalk, jaktfalk och havsörn.

Däggdjur: Däggdjursfaunan är något sämre känd. Rovdjuren inventeras årligen av fjällens naturbevakare. Gnagarna har också undersökts (se litteraturlistan). Av de stora däggdjuren är älg, tamren, rödräv och hare vanliga. Både järv och lo har yngelplatser inom nationalparken. Lodjursstammen är en av den starkaste i norra fjällvärlden. Upp till 6 lodjur strövar från och till i Abiskodalen. Varg, fjällräv, utter och björn besöker dalen sällsynt.

Bland smådäggdjuren är hermelin, åkersork, gråsidig sork och näbbmus vanliga. Mindre allmänna är rödsork, mellansork, snövessla och lappnäbbmus. Mård, ekorre och fjälllämmel varierar i antal.

4.2 Kulturhistoriska förhållanden

Nationalparken består inte enbart av orörd natur. Detta är en samisk kulturbygd också som lämnat efter sig tydliga spår efter svunna tider: fångstgropar, kåtaringar, lappvallar och vandringsstigar.

Rallarepoken under detta sekels första tre år har förutom malmbanan lämnat minnen från denna intensiva tid i form av materialväg, kraftverkslämningar och husgrunder från rallarbostäder.

Fortfarande är lite känt om de kulturhistoriska förhållanden i området. Kiruna sameförening har börjat inventera spåren av äldre samekultur och ett samprojekt mellan Narvik och Kiruna kommun syftar till att lyfta fram rallarepoken genom skyltning och rekonstruktioner.

De mest intressanta kulturhistoriska lokalerna som är kända i dag anges nedan. Numreringen hänvisar till karta, bilaga 3.

1. Fångstgropsystem, kåtaringar och vandringsled.
Här i kilen mellan Kårsajåkka och Abiskojäkka har samer bott av och till. Detta vittnar minst två fångstgropsystem (Ernst Manker har beskrivit en av dem) och flera kåtaringar om. För här simmade vildrenen över den mestadels strömmande Abiskojäkka och dagens tamrenar använder också lugnvattnet här vid sin färd västerut. En gammal vandringsled går genom området.
2. Lappvall.
Här på Slättatjäkkas sydsluttning finns tydliga spår i vegetationen av bete och lövtäkt för den lappvall som tidigare låg här. Det är inte länge sedan man rev rengärdan här och ännu finns en liten kåta kvar.
3. Dammbyggnad.
I samband med järnvägsbygget i början av seklet dämades Abiskojäkka upp för att försörja det kraftverk som fanns längre ned (4).
Det som finns kvar av den forna dammkonstruktionen med en gångbro överst är en mur med en cirkulär öppning, vattnet ledes in i ett rör vidare, på västsidan av kanjonen.

4. Fundament av kraftverk.
Elektriciteten från kraftverket skulle användas till de borrar som skulle underlätta arbetet med tunnelbygget längs Njullas nordsida. För lågt vattenstånd den första vintern gjorde att turbinerna sprängdes och kraftverket nedmonterades. Kvar finns fundamentet.
5. Materialväg.
Användes under järnvägsbyggnadstiden för diverse transporter fr a med häst och vagn. Restaurering och uppskyltning av hela sträckan till Rombaksfjorden har påbörjats.
6. Husgrunder.
Under järnvägsbyggnadstiden fanns "rallarläger" (rallare är beteckningen på de kringflackande järnvägsbyggare som "drog räls genom vildmärken") dels nära Abiskojåkka och dels vid Njuoljatunneln. Idag återstår några husgrunder som länsantikvarien funnit kulturhistoriskt intressanta.
7. Nuoljalid.
På fjället Njullas sluttning ligger den lilla stugan Nuoljalid. Stugan byggdes 1905 och i den bodde Karl Tirén och hans familj. Karl Tirén var banvaktare, men är mera känd som fiolbyggare, målare och genom hans arbeten att nedteckna samernas jojker. Ovanför stugläget ligger en begravningsplats med inplanterade tallar.
8. Grusgrop.
Här togs under rallarepoken gruset och sanden som bl a byggde upp den mäktiga banvallen där järnvägen förut passerade Abiskojåkkas kanjon. I dag har den ursprungliga vegetationen vandrat in och delvis täcker det tydliga såret i fjällbjörkskogen.

4.3 Markanvändning - allmänt

Syftet med nationalparken är att bevara ett högnordiskt fjällandskap i dess ursprungliga tillstånd.

Trots att syftet med skyddet av Abiskodalen som nationalpark är att bevara området i dess naturliga tillstånd och för vetenskaplig forskning har parken exploaterats för skilda ändamål. Genomförandet av väg 98 från Kiruna mot riksgränsen och tunnelbygget för malmbanan på Njulla är mest aktuella. Sedan parken bildades 1909 har flera åtgärder vidtagits för turismens främjande. Förutom Kungsleden, finns vandringsleder mot Kårsavagge och Njulla, två naturstiggar har anlagts, tre skoterleder finns inom parken, tre skidspår från turiststationen prepareras om vintern, rastplatser finns på flera ställen längs Kungsleden, linbana och slalombacke har anlagts på Njullas östsluttning m m. Abisko är delvis präglad av den turistiska verksamheten.

För rennäringen utgör Abisko i huvudsak ett genomgångsland för renarna på väg mot sommar- eller vinterbeteslanden. Renbetning sker i området under vår, tidig sommar och höst. Dessutom sker stationär betning i hela dalgången från Abisko till Abiskojaure av mindre hjordar under vintern. I närheten av parken finns rengården i Patjujaure, Siellajokk (parkgränsen går genom fångstarmarna) och i Abisko (parkgränsen går några hundratal meter från gårdet). Vid Patjujaure sker kalvmärkning årligen i permanenta rengården. Sådana finns också i Siellajokk och i Abisko.

För den naturvetenskapliga forskningen är nationalparken av mycket stor betydelse då forskning har bedrivits här sedan parkens tillkomst. Redan 1912 byggdes Abisko naturvetenskapliga station.

4.4 Rennäringen

Abisko nationalpark ligger inom Gahbna sameby. Nationalparken berörs av renbete i samband med renarnas flyttning på våren upp mot sommarbeteslanden och på flyttningen tillbaka på hösten ner mot vinterbeteslanden. Under sommaren kan då och då smärre renfloccar passera genom parken. För rennäringen finns en renvaktarstuga på Kårsaskaite nedanför Njunjeskätje. Vid Abiskojaures östra strand finns 2 bostadskåtor med därtill hörande förråd, tc, båthus m m. Kåtorna ägs av två samer som nyttjar dem i samband med fiske i Abiskojaure. Vid Påtjujaure finns kalvmärkningshage. Utöver dessa byggnader finns inga andra anläggningar för rennäringen inom parken (se bilaga 4).

Av bestämmelserna i naturvårdslagen och föreskrifterna för Abisko nationalpark framgår att tillstånd erfordras för uppförande av samtliga typer av byggnader och anläggningar för rennäringen.

Fiske bedrivs av samer i framförallt Abiskojaure. Naturvårdslagen och föreskrifterna innehåller inga begränsningar beträffande fiskets inriktning, omfattning m m.

Jakt inom Abisko får enligt bestämmelserna i naturvårdslagen och föreskrifterna för parken endast bedrivas av samerna. Denna rättighet omfattar dock ej jakt på björn, lo, varg, järv, älg och örnn.

Den totala omfattningen och inriktningen av jakten och fisket liksom viltstammarnas och fiskfaunans storlek, sammansättning m m är ofullständigt känd.

Samernas rätt till skogsfång är inte begränsad genom naturvårdslagstiftningen utan det är rennäringslagens bestämmelser som anger ramarna för denna verksamhet. Vilken omfattning skogsfånget har är ofullständigt känt.

4.5 Tillgänglighet

Nationalparken är mycket lättillgänglig genom att järn- och bilväg passerar genom parken. I Abisko har STF en stor turistanläggning med olika inkvarteringsmöjligheter. STF:s fastighet är utbruten ur parken. Intill STF:s byggnader finns en tältplats. Kungsleden går genom parken från norr till söder, där den fortsätter mot Alesjaurestugorna. I södra delen av parken finns STF:s så kallade Abiskojaurestugor.

4.6 Barmarkskörning

Barmarkskörning är enligt nationalparksföreskrifterna förbjuden. Ändå förekommer körning med olika typer av terrängfordon fr a längs materialvägen mellan Abisko östra och Abiskojaure och leden vidare mot Unna Allaksstugorna.

4.7 Anordningar för friluftslivet

- Väg mellan Kiruna och Riksgränsen
- Malmbanan mellan Kiruna och Narvik med hållplats bl a vid Abisko turiststation
- Tältplats och servicehus vid STF:s turistanläggning
- Tältplats vid Nissonjåkk
- STF:s turiststugor vid Abiskojaure
- Parkeringsplatser vid Abisko
- Linbana och slalombacke vid Njullas östsluttning
- "Kungsledsportalen" - spårcentral
- Kungsleden passerar parken
- Två naturstig
- Tre skidspår som prepareras med snöskoter
- Två skoterleder genom parken samt en från turiststationen till Torne träsk
- Markerad vandringsled mot Kårsavagge
- Markerad led (materialvägen) mellan Abisko östra och Björkliden
- Båttrafik
- Rastplatser vid Vuolep Njakajaure, Marmorbrottet, Nissonjåkk och Kågströmshålan
- Hjälptelefon vid Abiskojaurestugorna
- Broar över jåkkar
- Informationstavlor på skilda ställen inom parken
- Lappmuseum vid Abisko
- Naturumanläggning

4.8 Tillsyn

Fjällenheten i Jokkmokk utövar tillsynen av nationalparken. För tillsynen finns bl a två bevakarstugor, en vid Abisko turiststation och en vid Abiskojaures östra strand.

4.9 Nuvarande förordnanden

Generalplan: Kiruna kommun har antagit en generalplan för Torneträsk-området.

Miljöskyddslagen: Enligt miljöskyddslagens 8 § får ingen ökning av föroreningsmängden ske i Torneträsk.

Obrutet fjällområde: Nationalparken ligger i Kebnekaise-Sjaunjas obrutna fjällområde.

Tillträdesförbud: Under tiden 1 maj-den 31 juli är det förbjudet att färdas eller upphålla sig i Abiskojaökkas delta och strandområdet väster om deltat. (SNFS 1981:2, NV:6).

II PLANDEL

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Abisko nationalpark skall vårdas och förvaltas så att ett högnordiskt fjällandskap bevaras i dess naturliga tillstånd. För att uppnå detta mål skall nedan angivna riktlinjer gälla och åtgärder vidtas.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Hävd av skogsmarken

Beskrivning: Sammanlagt finns ca 3 900 ha lövskog, framför allt bestående av björk, inom parken. Ett par smärre tallbestånd finns i Abiskodalens inre delar. Dessa har stort vetenskapligt värde. Ett tallbestånd vid linbanans dalstation inhägnades i samband med att linbanan anlades.

På träd- och buskvegetationen sker en kraftig älgbetning. Det är framför allt olika videarter och rönn som tuktas, men även unga tallar och parkens lilla bestånd av asp påverkas starkt av älgbete.

Mål: Vegetationen får utvecklas fritt.

Riktlinjer och åtgärder: Inga avverkningar får utföras med undantag av samernas lagstadgade rätt till skogsfång, samt nödvändiga röjningar längs markerade vandringsleder, runt andra friluftsanordningar samt längs väg 98, järnväg, telefon- och kraftledningar. Naturvårdsverket utreder påverkan av skogsfånget och föreslår eventuella åtgärder. Hägnaden runt tallbeståndet vid liften underhålls av länsstyrelsen. Länsstyrelsen skall genom fjällens försorg följa upp lappfelans bestånd inom nationalparken.

1.2.2 Hävd av kalfjället

Beskrivning: Ca 2 800 ha av parken består av skoglösa fjällområden av både ängs- och hedtyp.

Mål: Högnordiskt fjällandskap i sitt naturliga tillstånd.

Riktlinjer och åtgärder: Inga åtgärder får vidtas. Undantag utgör de anläggningar som krävs för friluftslivets och rennäringens behov (se kapitel 2).

1.3 Rennäringen

Beskrivning: Rennäringen har beskrivits på sidan 14.

Mål: Rennäringslagen gäller. Med stöd av naturvårdslagen skall dock regleras byggnader och anläggningar som erfordras för rennäringen.

Riktlinjer och åtgärder: Naturvårdsverket överväger om markupplåtelse skall ske för de byggnader som ägs av same eller om de ska inlösas.

1.4 Jakt, faunavård och fiske

Beskrivning: Faunan är beskriven i kapitel 4.1.4. Rovdjuren inventeras årligen av fjällenhets naturbevakare. Fågelfaunan följs upp inom PMK:s program (se bilaga 17). Som tidigare nämnts får samerna bedriva jakt på alla djurarter utom björn, varg, järv, lo samt älg och örn. I övrigt är all jakt förbjuden. Inom parken är fiske tillåtet för samerna. Fiske sker framför allt i Abiskojaure. Jakt och fiske får inte bedrivas så att den naturliga faunan på sikt hotas.

Mål: I övrigt skall eftersträvas så goda förutsättningar för faunan som möjligt.

Riktlinjer och åtgärder: De från naturvårdssynpunkt mest intressanta arterna hålls under löpande uppsikt av fjällenhets naturbevakare. Tillstånd till fiske kan ges för vetenskaplig forskning m m. Naturvårdsverket utreder jaktens och fiskets omfattning och betydelse i parken och vidtar eventuella åtgärder.

Kalkning skall inte ske inom parken.

1.5 Militära aktiviteter

Beskrivning: Militär övningsverksamhet är enligt föreskrifterna förbjuden i nationalparken. Många förband väljer ändå Abisko som startpunkt för fjällmarscher till fots, på skidor eller med skoter. Bandvagnstransport förekommer, t ex när landets militärattachéer skall ut på fjället.

AF 1 har en bas för sin helikopterskola i Abisko östra. Under de veckor de är uppe och övar förekommer dagliga överflygningar.

Mål: Militär övningsverksamhet skall i princip vara förbjuden.

Riktlinjer och åtgärder: Truppförflyttning till fots, på skidor eller med skoter kan medges på leden inom Zon 3 (se bilaga 5). Samråd sker med AF 1 om övningstider och överflygningarna.

1.6 Kommersiell verksamhet

Beskrivning: Kommersiell verksamhet är enligt föreskrifterna förbjuden i nationalparken. Den ökade satsningen av turismen i regionen har inneburit att mindre och större turistföretag nyttjar parken för arrangemang.

Mål: Kommersiell verksamhet skall i princip tillåtas endast om den inte medför störningar på mark, vegetation eller fauna eller inte står i motsättning till det rörliga friluftslivet. Verksamheten skall begränsas till de områden som redan berörs av anläggningar för turismen eller det rörliga friluftslivet.

Riktlinjer och åtgärder: Ett enkelt tillståndsförfarande utreds av länsstyrelsen.

1.7 SJ:s byggande av ny tunnel genom Njulla

Regeringen medgav att intrång får ske i Abisko nationalpark för omläggning av järnvägen mellan Abisko och Björkliden inklusive ny järnvägstunnel genom Njulla.

Regeringen gav statens naturvårdsverk i uppdrag att efter samråd med berörda myndigheter och intressenter utfärda föreskrifter från naturvårdssynpunkt om ifrågasvarande anläggningsarbetens utförande. Detta arbete har utförts.

Naturvårdsverkets föreskrifter bifogas (bilaga 6).

1.8 Disposition och skötsel av naturvårdsverkets byggnader och anläggningar

Nedan listas verkets byggnader och anläggningar, deras läge och disposition. Dessutom anges om ändringar eller kompletteringar erfordras. Om inget annat är angivet disponerar naturvårdsverket byggnaden eller anläggningen och svarar för skötseln.

De är markerade på karta, bilaga 7.

1. Bevakarstuga och förråd vid turiststationen i Abisko

Bevakarstugan är belägen inom nationalparken i närheten av turiststationen. Stugan är modern med kallt och varmt vatten, dusch, vattenklosett och el. Den består av pentry, mat- och allrum, två sovrum varav det ena utnyttjas som arbetsrum. Strax invid finns ett kallförråd som består av vedbod, förråd och utrymme för snöskoter.

2. Tältplats och servicebyggnad vid Abisko

- a) Tältplats för ca 50 tält och med eldstäder och vedbod finns inom nationalparken i anslutning till STF:s fjällstation.

Disposition: För tältare. Avtal har upprättats med STF om skötseln (se bilaga 8).

- b) I anslutning till tältplatsen finns en servicebyggnad. Byggnaden innehåller 1 kök, 6 toaletter och en städavdelning.

Disposition: För tältare. Avtal har upprättats med STF om skötsel och drift av byggnaden. STF svarar för yttre och inre underhåll.

3. Naturum vid Abisko

Naturum, ägd av staten genom naturvårdsverket, och två parkeringsplatser har byggts på STF:s fastigheter. Naturum innehåller bl a informationslokal, butiklokal och filmföreläsningssal.

Disposition: Naturvårdsverket disponerar informationslokalen och föreläsningssalen samt vissa gemensamma utrymmen. STF disponerar butiklokalen, föreläsningssalen och vissa gemensamma utrymmen. Avtal har träffats med STF om disposition, skötsel och underhåll av byggnaden och parkeringsplatserna (se bilaga 8). Nyttjanderättsavtal har träffats för naturum och parkeringsplatserna med STF.

4. Parkeringsplatser i anslutning till järnvägsstationen

Parkeringsplats för bilar har anlagts i anslutning till järnvägsstationen.

Disposition: Turister m m. Avtal har träffats med STF om skötsel av p-platsen (se bilaga 8).

5. Vuolep Njakajaure

- a) eldstad
- b) bänk

6. Marmorbrottet

- a) sopförråd
- b) 2 sopställ
- c) 2 tc
- d) 1 sittgrupp
- e) 1 eldstad

7. Nissonjäkk

- a) tältplats
- b) eldpallskoja
- c) 2 sopställ
- d) 1 sopförråd
- e) 2 tc
- f) sopförbränningsugn

8. Kågströmshålan

- a) sopställ
- b) förråd
- c) sittgrupp
- d) 2 tc
- e) eldplats
- f) informationsskylt

9. Bevakarstuga och båthus vid Abiskojaure

- a) Stugan uppvärms med gasol. Består av två rum med varsitt kök samt ett torkrum. Sammanlagt finns 8 bäddar.
- b) I anslutning till stugan finns ett uthus som rymmer förråd och tc.
- c) Nere vid Abiskojaure finns ett båthus med båt.

10. Stugor vid Abiskojaure

I anslutning till STF:s stugor vid Abiskojaure äger naturvårdsverket ett antal byggnader:

- a) Stugvärdbyggnad, 1 rum med 2 bäddar. Gasol
- b) Övernattningsstuga med 2 rum. Utgör en ombyggnad av den gamla multrums-toaletten
- c) Tc-byggnad med 4 toaletter
- d) Förrådsbyggnad

Disposition: STF

Åtgärd: Avtal har upprättats om skötsel, underhåll m m.

11. Båthus vid Torne träsk

- a) båthus med båt
- b) träbrygga

12. "Kungsledsportalen"

En mindre informationsbyggnad har uppförts i anslutning till Kungsledens början.

Disposition: Vandringsturister m m. STF svarar för informationen om Kungsleden. Länsstyrelsen står för skötsel av byggnaden och om den sida som informerar om nationalparken.

1.9 Disposition och skötsel av övriga byggnader och anläggningar

Byggnaderna m m anges nedan. Vissa av dessa är markerade på karta, bilaga 9.

1. Rennäringens byggnader och anläggningar

Se kapitel I.4.4.

2. STF:s byggnader och anläggningar

Huvuddelen av STF:s byggnader, däribland fjällstationen och anläggningar ligger inom fastigheten Abisko 1:2 som är utbruten ur nationalparken. Vad gäller STF:s åtaganden inom och i anslutning till sin fastighet se bilaga 8. Inom parken har STF en del ytterligare byggnader och anläggningar.

- a. Anläggningar vid Torne träsk som nyttjas i anslutning till turisttrafik (charter)
 1. Båtförarhus
 2. Träbrygga
 3. Båthus
 4. Gammal vinsk
 5. Diverse bråte såsom t ex fallfärdig tc och källare

Disposition: STF är ansvarig för anläggningen. Båttrafiken drivs av Abisko fisk och vilt AB.

Åtgärd: Avtal upprättas med STF. Området snyggas upp. Transportvägen ned till bryggan förses med bom vid reningsverket för att förhindra olovlig trafik.

b. Linbana och slalombana

Förutom linbanan finns tre stationsbyggnader, en nedre, en mellan och toppstation med servering. Framtill den nedre stationen går bilväg. På Njullas sluttning finns uthuggen slalombana.

Disposition: STF är ansvarig för anläggningen. Abisko Linbana arrenderar och driver anläggningen.

Åtgärd: Avtal träffas med STF om disposition, skötsel m m av lin- och slalombanan samt anslutande väg.

c. Lapplägret

Turistföreningen har ordnat ett mindre friluftsmuseum i form av ett sk lappläger. Stundtals bedrivs här kaffeförsäljning m m. Byggnader som finns här är:

1. 2 torvkåtor
2. 2 visthusbodas
3. Förråd
4. Ställningar till 2 tältkåtor

Åtgärd: Avtal upprättas med STF om disposition och skötsel.

d. Abiskojaurestugorna

Vid Abiskojaures södra strand har STF ett läger med turiststugor som består av följande byggnader:

1. Storstuga med 41 sovplatser och 2 kök
2. Förråd
3. Gammal ej längre nyttjad värdstuga
4. Kåta som stundtals nyttjas för övernattnig
5. Raststuga
6. Tältplats
7. Slask

Disposition: STF. Avtal om markupplåtelse har slutits.

3. Televerkets byggnader och anläggningar

- a) Hjälptelefon vid Abiskojaure

4. Vattenfallsverkets ledningar

Två kraftledningar passerar genom parken längs järnväg och väg i nationalparkens norra del.

Åtgärd: Servitutsavtal träffas med vattenfallsverket.

5. Vägverkets anläggningar

Väg 98 passerar genom parken i den norra delen. Vid lavinfarligt område på Njullas norra sluttning har vägverket byggt fyra stycken s k lavinavbärare. Dessa har planterats med björk.

Disposition: Lavinavbärarna skall underhållas av vägverket.

Åtgärd: En av lavinbärarna har i sin bottendel (=bäck) spolats ren så underliggande plast blottats. Vägverket bör restaurera denna snarast.

6. Banverkets byggnader och anläggningar

- a) Malmbanan passerar genom parken i den norra delen inom SJ:s fastighet Jukkasjärvi bandel 1:1. Inom denna ligger Abisko hållplatsbyggnad.

Disposition: Banverket ansvarar för underhåll och skötsel av hållplatsbyggnaden.

7. Stugan Nuoljalid

Privat ägd stuga (komminister Torne Tirén) på Njullas nedre östra sluttning. Stugan är i gott skick. I anslutning till stugan finns tc och brunn.

Disposition: Enligt avtal är tomt upplåten till ägaren under hans livstid. Regeringsbeslut finns för begravningsplats till ägaren.

Åtgärd: När upplåtelsen upphör överväger naturvårdsverket byggnadernas framtida disposition.

2. ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIVET

2.1 Övergripande mål

Abisko nationalpark skall nyttjas på dess naturgivna förutsättningar. Parken har delats in i tre zoner. Inom zon 1 skall inga anordningar iordningställas för friluftslivet. Inom de övriga zonerna kan stigar och leder anordnas. Inom zon 2 skall särskild hänsyn tas till den vetenskapliga verksamheten i Slåttatjåkka. Inom zon 3 är tältning och eldning tillåten (se bilaga 5).

Friluftsanordningar finns markerade på karta, bilaga 10.

2.2 Generella riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

Beskrivning: Man kan ta sig med tåg och bil fram till Abisko turiststation inom nationalparken. Söderifrån kommer Kungsleden in i parken. Inom Abiskojåkka delta och strandområdet väster om deltat råder tillträdesförbud 1/5-31/7 (fågelskyddsområde).

Riktlinjer och åtgärder: Tillgängligheten är god och behöver inte förbättras.

Kontakt med vägverket bör tas för att utreda möjligheterna att anlägga en ny uppfartsväg till turiststationen för trafik från Kiruna.

Subalpina heden mellan linbanebron och Röda bron bör föras med beträdnadsförbud med undantag av den spångade leden som går genom heden (se kartan i bilaga 12).

2.2.2 Barmarkskörning

Beskrivning: Barmarkskörning är ej tillåten.

Riktlinjer och åtgärder: Länsstyrelsen undersöker om barmarkskörningen i parken enbart görs av personer som i enlighet med terrängkörningslagen är undantagna förbudet.

2.2.3 Leder

Sommarleder (markerade)

Beskrivning: Följande markerade sommarleder och naturstigar finns inom nationalparken. Numreringen hänvisar till kartan, bilaga 11.

1. Kungsleden
2. Abisko östra - Nissanjåkka hängbro
3. Kårsavageleden
4. Led till Kårsafallen
5. Materialvägen Abisko - Björkliden
6. Linbanan - Björkliden
7. Led mot Unna Allakasstugorna
8. Ridonjira naturstig
9. Njakajaure naturstig

Lederna är markerade på bilaga 11.

Njakajaure naturstig går över vetenskapligt mycket intressanta flytjordsmarker som är slitagekänsliga.

Riktlinjer och åtgärder: För att kanalisera det ökande antalet besökare krävs följande förändringar:

1. Stigen till Paddus offerplats rustas upp och blir statlig.
2. En ny bro över Abiskojäkka anläggs vid Marmorbrottet med anslutningsleder.
3. Ett naturstigssystem med informationstavlor och/eller foldrar upprättas. Dessa sköts intensivt och slitagekänsliga marktyper skyddas genom spångning. (Förslag till naturstigssystem finns i bilaga 12).
4. Inga leder anläggs i skötselzon 1.
Nedre bron vid Kårsajäkka används av renskötarna i Gahbna sameby. Av den anledningen skall den bibehållas. Avtal bör träffas med samebyn om underhåll av bron.

Övriga befintliga och föreslagna leder och broar underhålls av länsstyrelsen.

Vinterleder

Beskrivning: Följande vinterleder och preparerade skidspår finns inom nationalparken. Numreringen hänvisar till kartan, bilaga 13.

1. Kungsleden "vinter".
2. Abisko Östra - Vuolep Njakajaure - Marmorbrottet - Kårsavagge.
3. Kårsavaggeleden.
4. Linbanan - Björkliden.
5. "Svartvita spåret".
6. Gröna spåret.
7. "Gula spåret".

Riktlinjer och åtgärder: Befintliga vinterleder underhålls av länsstyrelsen. STF ansvarar för de preparerade skidspåren. Plastkryssen byts ut mot mindre träkryss. Svartvita spåret blir en rundslinga genom att en kort sträcka i parkens östra del röjs.

Skoterleder

Beskrivning: Tre skoterleder finns i parken (se bilaga 14). På den s k materialvägen från Abisko Östra mot Abiskojaure och vidare från Abiskojaurestugorna söderut samt på isled på Torne träsk dels från Abisko Östra och dels från Björkliden till Svenska turistföreningens båtbygga samt från båtbyggan till Abisko turiststation får under tid för snöföre snöskoter användas. Vidare får under tid för snöföre från vinterns början fram till och med den 15 mars snöskoter användas på den markerade vinterleden Abisko Östra - Vuolep Njakajaure - Marmorbrottet - Kårsavagge. Den begränsade färdstiden på den sistnämnda leden är införd för att skapa ett bullerfritt "hjärta" i nationalparken för de som söker frid och lugn. Skotertrafiken har ökat kraftigt efter tillkomsten av väg 98. Numera finns bland gästerna på turiststationen de som använder skoter för att komma ut på fjället. En del överträdelse sker p g a brist på information. Bl a missförstår man förhållandet vinterled/skoterled.

Riktlinjer och åtgärder: Befintliga leder underhålls av länsstyrelsen. För att i realiteten skapa en bullerfri kärna i parken tas skoterleden till Kårsavagge helt bort. En ny skoterled anläggs på materialvägen mellan Turiststationen och Abisko Östra för att underlätta färdsele för de som vill söderut. Skoterinformation i form av karta och text med råd och tips framställs inom två år.

Ridled

Beskrivning: Ridning är enligt föreskrifterna förbjuden. Önskemål finns om att få rida i nationalparken.

Riktlinjer och åtgärder: En ridled på "Materialvägen" mellan Abisko Östra och Björkliden upprättas.

2.2.4 Turiststugor

Beskrivning: Turistanläggningar finns vid Abisko och Abiskojaure. Dessa har beskrivits på sidorna 21 och 22.

Riktlinjer och åtgärder: STF svarar för skötseln av stugorna. Inga ytterligare turiststugor erfordras f n inom parken. Framtida kapacitet och standard på turiststugorna vid Abiskojaure utreds av länsstyrelsen, efter samråd med STF.

2.2.5 Tältplatser

Beskrivning: Tältplatser finns i anslutning till turiststationen, vid Nissanjåkk och vid Abiskojaurestugorna.

Olovlig tältning förekommer fr a längs Kungsleden mellan "Kungsledsportalen" och Marmorbrottet. Detta p g a bristande information fr a till utländska besökare.

Riktlinjer och åtgärder: STF svarar för skötseln av tältplatserna vid turiststationen och Abiskojaurestugorna. För detta får de ta ut avgift. Under en provotid av tre år tillåts tältning i en zon 3 (se kartan bilaga 5), d v s 100 m intill Kungsleden söder om Nissanjåkks hängbro. Därefter utvärderas försöket och blir permanent om det visar sig fungera bra utan för stort markslitage. Information om tältning i parken på svenska, engelska, tyska och finska sätts upp vid de informationsskyltar som förekommer (se kap. 2.2.12).

2.2.6 Skidlift och slalombacke

Beskrivning: På Njullas östra sluttning finns en skidlift och en slalombacke med 2-3 pistade nedfarter. Sommartid används linbanan till att transportera upp turister till kalfjället. SF ansvarar för anläggningen.

Riktlinjer och åtgärder: Avtal träffas med STF om disposition, skötsel m m av linbanan och slalombanan.

2.2.7 Båttrafik

Beskrivning: Chartertrafik för turister utgår ifrån bryggan nedanför turiststationen.

Riktlinjer och åtgärder: STF ansvarar för byggnaderna och ett avtal skall upprättas med dem. En diskussion om att flytta chartertrafikens bas till hamnen i Abisko Östra skall föras med de berörda.

2.2.8 Sanitära anordningar

Beskrivning: Toalett och sopkärl finns vid följande platser:

1. Vid STF:s anläggningar, d v s Abisko turiststation, skidliften och och Abiskojaurestugorna
2. Tältplatsen vid Abisko
3. Marmorbrottet
4. Nissanjåkk
5. Kågströmshålan
6. Båtplatsen vid Torne träsk

Riktlinjer och åtgärder: Reningsverket och utsläppet från detta skall iordningställas av STF så att olägenheter inte uppkommer i omgivningen. I övrigt krävs för närvarande inga ytterligare sanitära anordningar. Länsstyrelsen (pkt 2-6) och STF (pkt 1) ansvarar för skötseln.

2.2.9 Rastplatser

Beskrivning: Rastplatser med bänkar och eldstäder skall finnas vid:

1. Tältplatsen vid Abisko
2. Vid Torne träsk i närheten av STF:s brygga
3. Vuolep Njakajaure
4. Marmorbrottet
5. Nissonjåkk
6. Kågströmshålan
7. Abiskojaurestugorna

Riktlinjer och åtgärder: Rastplats vid Torne träsk iordningställs. Länsstyrelsen svarar för att ved finns vid rastplatserna, utom vid Abiskojaurestugorna där STF är ansvarig.

2.2.10 P-platser

Beskrivning: Parkeringsplatser finns dels inom STF:s fastighet dels inom nationalparken söder om järnvägen.

Riktlinjer och åtgärder: STF svarar för skötseln av p-platserna enligt avtal med naturvårdsverket.

2.2.11 Renhållning

Sopor och latrinkärl i anslutning till bilvägar genom parken omhändertas av Kiruna kommun, genom avtal. Övriga sopor omhändertas av fjällenheten.

2.2.12 Information

Naturumbyggnad med informationslokal med kartor, fotografier, textmaterial och annan information finns i anslutning till STF:s turiststation utanför nationalparken. I naturum finns även en föreläsningssal. Under turistsäsong finns naturumvårdare tillgängliga under dagtid i informationslokalen. Föreläsningssal finns i anslutning till naturum. Här visas film, hålls föredrag, sker information om nationalparken m m. Speciellt avtal finns om informationssamverkan med STF (bilaga 8). Naturumvårdarna guidar turister, efter överenskommelse, i naturen runt Abisko.

Speciell broschyr som behandlar naturen längs naturstigarna skall finnas tillgänglig i informationslokalen.

Folder på svenska, finska, engelska och tyska skall finnas. Foldern skall inom nationalparken finnas tillgänglig i naturum, i "Kungsledsportalen" Abisko turiststation och i Abiskojaurestugorna.

Informationsskyltar skall finnas längs nationalparkens gräns i anslutning till vägar och leder. Inom parken skall det finnas informationsskyltar vid naturum, vid SJ:s hållplats, vid "Kungsledsportalen" samt vid Abiskojaurestugorna.

Naturvårdsverket och länsstyrelsen skall så långt möjligt bistå allmänheten med information om nationalparken.

Ömsesidig information skall regelbundet utbytas mellan länsstyrelsen, STF och den naturvetenskapliga stationen.

Spårcentral finns vid Kungsledens början, den s k Kungsledsportalen, med information om Kungsleden, nationalparken och utflyktsmål.

2.2.13 Utmärkning av gränser

Utmärkningen skall genomföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Gränsmärken skall, så långt det är möjligt och lämpligt, placeras på sådant sätt, i första hand vid brytpunkterna, att tveksamhet inte skall råda huruvida man befinner sig inom eller utom nationalparken. Gränsmärken skall även sättas runt STF:s fastighet.

3. TILLSYN

Det mycket intensiva nyttjandet av nationalparken som den ökande turismen innebär gör att parken kräver en kontinuerlig skötsel och tillsyn.

Därför krävs det tillsyn motsvarande minst en årsarbetskraft. En plan över tillsyns- och naturvårdsverksamheten skall upprättas av länsstyrelsen.

4. DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Länsstyrelsen skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange

1. var åtgärden är utförd
2. vilken åtgärd som utförts
3. år och månad för åtgärdens utförande
4. kostnader
5. finansiering
6. intäkter
7. eventuell notering om åtgärdens effekt eller om annat av intresse inom nationalparken, t ex slitage och andra störningar p g a friluftslivet

Denna dokumentation skall utgöra underlag vid eventuell revidering av skötselplanen.

Bilagd blankett (bilaga 15) skall användas för denna dokumentation.

5. REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

Skötselplanen gäller för överskådlig framtid vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer. De åtgärder som anges i planen skall däremot ses över vart 10:e år eller i övrigt när berörda parter anser det påkallat. Översynen gäller främst följande punkter:

- * åtgärder inom skötselzon 2 och 3
- * avtal med STF
- * behov av ytterligare kanalisering av det rörliga friluftslivet och kommersiella turismen för att förhindra slitage och störningar på djurlivet

6. VETENSKAPLIG VERKSAMHET OCH FORSKNING

Beskrivning: En av grundtankarna bakom nationalparksinstitutet var att nationalparkerna skall tjäna som orörda referensområden för forskningen. Forskning har bedrivits i Abisko innan nationalparkens tillkomst bl a beroende på riksgränsbanans tillkomst och anläggandet av Vassijaure naturvetenskapliga station 1903. Denna stations institutionsbyggnad brann dock ned i slutet av år 1910, men den vetenskapliga forskningen fortsatte, och två år senare, i december 1912 fick stationen sin nuvarande institutionsbyggnad nära Abisko järnvägsstation strax utanför nationalparken. År 1935 kom stationen under Vetenskapsakademiens ledning.

Abiskostationen har varit ett säte fr a för botanisk, zoologisk, geologisk och meteorologisk forskning. Den forskning som idag drivs i stationens regi är främst växt-ekologiska arbeten som rör naturliga växtpopulationers livsvillkor vid sina klimatiska utbredningsgränser. Även geobotanisk och klimatologisk forskning bedrivs.

De moment i projekten som innebär/kan tänkas innebära störningar i Abisko nationalpark är huvudsakligen följande:

1. Tramp. Provområdena måste givetvis uppsökas för de olika undersökningar som företas.
2. Markeringar och instrumentuppställningar. Undersökningsytorna och provtagningspunkterna behöver temporärt markeras med pinnar, snören o dyl, samt förses med skyltar som upplyser om verksamheten, m m. Uppställning av instrumentering för mikroklimatologiska mätningar, fotosyntesmätningar, etc behöver göras och förses med skydd mot regn och åverkan.
3. Provtagningar. I begränsad utsträckning kommer insamling av växt- och markmaterial att erfordras. Av växter kommer enbart allmänna arter ifråga (blåbär, kråkris, björk etc) och proven att huvudsakligen omfatta bladdelar, blad och mindre skottdelar. Mindre markprover för kemisk analys kvantifiering av markfauna, o dyl, kan också bli aktuella. Temporär utsättning av små plastburkar med groddplantor av några vanliga arter inom området (fröplantor/sticklingar från platsen) för tillväxtundersökningar på olika höjdlägen är tänkbara.

Aktuella forskningsprojektets belägenhet framgår av kartan, bilaga 16.

Abisko nationalpark är en av landets 22 områden för PMK (Programmet för miljö-kvalitetsövervakning) som drivs kontinuerligt av naturvårdsverket. Läget för miljökontrollerna framgår av kartorna, bilaga 16 och 17.

I anslutning till naturvårdsverkets fjällutredning har en geomorfologisk kartering av Abisko utförts av Stockholms universitet, naturgeografiska institutionen (SNV PM 857). Vidare har vegetationen inom nationalparken kartlagts av naturgeografiska institutionen och presenterats på "Vegetationskarta över de svenska fjällen. Kartblad nr 2 Abisko".

Fjällutredningen resulterade i att nationalparken ligger inom värdekärna, nr 84 Lappporten - Abisko - Kärkevagge.

Förutom forskning har skilda inventeringar och undersökningar utförts i nationalparken. Undersökningarna m m finns angivna i litteraturförteckningen.

Mål: Naturvårdsverket tar initiativ till forskning som bedöms angelägen med hänsyn till kännedomen om och skötseln av nationalparken. Övrig forskning skall i princip tillåtas inom ramen för parkens syfte.

Riktlinjer och åtgärder: Naturvårdsverket har påbörjat en dokumentation av utförda inventeringar och forskningsprojekt som utförts. Utifrån denna dokumentation upprättar naturvårdsverket i samråd med Vetenskapsakademien och övriga intressenter ett undersöknings- och forskningsprogram för Abisko nationalpark.

Framför allt bör naturförhållanden bli grundligt kartlagda genom inventeringar, men också specialundersökningar som direkt berör parkens skötsel är viktiga. Dessa kan innefatta studier av vegetationsslitaget, besökarens attityder och påverkan av älg- och renbetet.

7. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

7.1 Ekonomisk utredning

Ekonomisk, rullande flerårsplan avseende kostnader och intäkter för naturvårdsförvaltningen skall upprättas av länsstyrelsen.

7.2 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Staten genom länsstyrelsen står för alla förvaltningskostnader. Beredskapsmedel skall nyttjas så långt det är möjligt och lämpligt.

Bekostas av enskilda, STF, vägverket, SJ etc: Alla anordningar som ägs eller nyttjas av annan än naturvårdsverket ansvarar respektive ägare eller nyttjare för ekonomiskt om inte annat överenskommit.

Länsstyrelsen ansvarar för att de olika åtgärderna utförs som föreskrivs i skötselplanen.

8. LITTERATURFÖRTECKNING

8.1 Geologi

- Gretener, B, Renfalk, E & Strömqvist, L. Naturgeografisk dokumentation av former och processer längs väg 98, Kiruna - Riksgränsen, SNV PM 1378, 1980
- Kulling, O. Berggrunden söder om Torneträsk, Geografiska föreningen i Stockholm Förhandlingar, Bd 72, 1950
- Melander, O. Geomorfologiska kartbladet 30 H Riksgränsen, 30 I Abisko, 31 H Reurivare och 31 I Vadvetjåkka. Beskrivning och naturvärdesbedömning. SNV PM 857, 1977
- Nordström, G. Abisko-jåkkas delta. Uppsala universitet, Geografiska Inst, 1965
- Nyberg, R. Slasklaviner i Abiskofjällen: utbredning och geomorfologisk effekt, Svensk Geografisk Årsbok 1980.
- Snöslasklavin nära Abisko 2 juni 1982, Svensk Geografisk Årsbok 1982
- Rehn, J. Stoertz, M & Strömqvist, L. Geomorfologiska undersökningar av erosion, sedimentproduktion och fluvial transport längs väg 98 Kiruna - Riksgränsen, Vägbyggnadstidens miljöeffekter, SNV PM 1522

8.2 Botanik

- Alm, C G. Floristiska anteckningar från Torneträskområdet, Svensk Botanisk Tidskrift, Bd 15, 1921
- Faxén, K & de Vries, G. Botanisk dokumentation av naturvärden i Torneträskområdet, 1978
- Fries, Th C E. Den synekologiska linjetaxeringsmetoden, Vetenskapliga och praktiska undersökningar i Lappland anordnade av Luossavaara-Kirunavaara aktiebolag, 1919
- The vertical distribution of some plants on Nuolja (Torna Lappmark), V, 1925
- Floran inom Abisko nationalpark, Kungl Svenska Vetenskapsakademiens skrifter i naturskyddsärenden, nr 2, 1919 och nr 3, 1924
- Lewejohann, K & Lorenzen, H. Annotated Check-List of Vascular Plants in the Abisko-Area of Lake Torneträsk, Sweden, Berichte der deutschen botanischen Gesellschaft, 1983
- Magnusson, A H. Lichens from Torne Lappmark, Arkiv för botanik, ser 2, Bd 2, No 2, Uppsala, 1952
- Mårtensson, G. Bryophytes of the Torneträsk area northern Swedish Lapland III. General part, Kungl Svenska Vetenskapsakademien, Avhandl i naturskyddsärenden 15, 1956

Sandberg, G. Växtvärlden i Abisko nationalpark, Natur i Lappland del II, Uppsala, 1963

- Fjällens vegetationsregioner, vegetationsserier och viktigaste växtekologiska faktorer, Lappväsendet: Renforskning, Meddelande 4, Uppsala, 1958

Sylvén, N. Ruderatfloran i Torne Lappmark, Botaniska Notiser, 1904

- Torneträskområdets adventivflora, Arkiv för botanik, Bd 14, 1915. Vegetationskarta över de svenska fjällen, kartblad nr 2 Abisko, Liber kartor, Stockholm, 1981

8.3 Zoologi

Arnemo, R & Rosén, G. Fågel och däggdjursiakttagelser i Abisko, Fauna och flora, Bd 51(5-6), 1956

Curry-Lindahl, K. Något om vinterfaunan i norra Lule lappmark, Fauna och flora, 1946

Ekman, S. Från Torneträsk, Svenska Jägareförbundets nya tidskrift, 1901

- Några iakttagelser över fjällens vinterfauna, Fauna och flora, 1944

Jonsson, S. Vertebrate fauna of the Torneträsk area, Swedish IBP Tundra Biome Projekt, Tech. Rep. 5, 1975

Larsson, T-B. Smågnagarstudier i Torne träskområdet 1974, Fauna och flora nr 2, årg 73, 1978

Melander, Y. Smågnagare i Norrbottens län, Småskrift Biologiska Föreningen Boden (Norrbottens Natur), 1944

Nilsson, A. De på land levande molluskerna inom Abisko nationalpark, redogörelse för undersökningar utförda under åren 1966 och 1967, Landskrona, 1968, stencil

8.3.1 Entomologi

Dufberg, A. Rapport över i Abisko nationalpark insamlade Coleoptera, Malmö, 1975, Stencil

Granström, U. Makrovertebratfaunan i olika vegetationstyper i Abisko nationalpark, Fauna och flora 1, 1980

Ossiannilsson, F. Till kännedom om Abiskotraktens Hemiptera, Entomologisk Tidskrift 93, 1972

Sjöstedt, Y. Insektsfaunan inom Abisko nationalpark, Kungl Svenska Vetenskapsakademiens skrifter i naturskyddsärenden nr 16, nr 17 och nr 18, 1931

Säwedal, L. Fjädermyggfaunan i sura och kalkrika gälar vid Abisko, Entomologisk Tidskrift 98, 1977

- Tenow, O. Fjällbjörkmätarens härjningar i Abiskodalen sommaren 1955, Sveriges natur, 47, 1956
 - The outbreaks of *Oporinia autumnata* Bkh. and *Operophtera* spp. in the Scandinavian mountain chain and northern Finland 1862-1968, Zool. bidr. Uppsala Suppl. 2, 1972

8.3.2 Ornitologi

- Andersson, N Å. Sammanfattning av häckfågeltaxeringar ... under åren 1970-1974, Abisko forskningsstation, 1975, Stencil
 - Häckfågeltaxeringar/ringmärkning inom Abisko nationalpark, Lund, 1977, Stencil

Bergman, S. Om fågellivet i vår nordligaste nationalpark, Sveriges Natur, 1917

Enemar, A. The density of birds in the subalpine birch forest of the Abisko area, Swedish Lapland, in 1961, Lunds Univ. Årskrift N.F. 58(12), 1963

Gyldenstolpe, N. Ornitologiska iakttagelser från Torne lappmarks fjälltrakter somrarna 1906 och 1909, Fauna och flora, årg 6, 1911

Lundevall, C-F. The Bird fauna in the Abisko National Park and its surroundings, K V A:s avh i Naturskyddsärenden nr 7, 1952

8.3.3 Fiske

Ekman, S. Om Torneträsks röding, sjöns naturförhållanden och dess fiske, Vetenskapliga och praktiska undersökningar i Lappland anordnade av Luossavaara-Kirunavaara aktiebolag, 1912

Hammar, J. PM angående populationsgenetiska undersökningar av röding från Torneträsk och omgivande sjöar i övre Torneälven, 1984

8.4 Limnologi

Lohammar, G. Om Torneträsk och kringliggande sjöar, Natur i Lappland, Uppsala, 1961

Länsstyrelsen i Norrbottens län. Vattenkemi och planktona i sjöar i Abiskoområdet augusti 1981, 1983

8.5 Natur, mark och miljövård

Abisko nationalpark. Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 125 den 17 mars 1909, 1909

Andersson, N Å. Nationalparksexploatering - tankar och grämelser med utgångspunkt från vad jag nödgas se i Abisko, Fältbiologen nr 2, 1970

Amnéus, E. Markanvändningsförändringar i Torneträskområdet, UUNI, Uppsala, 1989

- Bäck, L. Sommarturismen i Torneträskregionen 1979-1980, SNV PM 1355, Uppsala, 1981
 - Turism och naturvård, ACTA Universitatis Upsaliensis, Ser C, Nr 52, Uppsala, 1986
- Bäck, L & Bäck, E. Effekterna av ett vägbygge - väg 98 mellan Kiruna och Riksgränsen, ACTA Universitatis Upsaliensis, Ser C, Nr 52, Uppsala, 1986
- Bäck, L & Hedblom, M. Synpunkter på planering avseende riksobjekt för naturvård och friluftsliv, UUKI, 1990
- Bäck, L, Jonasson, C & Strömqvist, L. Miljökonsekvensundersökningar kring väg 98 Kiruna - Riksgränsen. Uppföljande studier 1985-1989. UNGI Rapport nr 75, 1990
- Bäck, L, Josefsson, M & Strömqvist, L. Land capability, recreational landuse and conservation strategies in a sensitive mountain environment. A method study from the Kiruna mountains, Sweden, UNGI Rapport nr 73, Uppsala, 1989
- Bäck, L & Strömqvist, L. Miljö, naturvård och planeringsstrategier i ett skandinaviskt fjällområde - fallstudie från Kirunafjällen. UNGI Rapport nr 66, Uppsala, 1987
- Emanuelsson, U. Ecological effects of grazing and trampling on mountain vegetation in northern Sweden, Dept. of Plant Ecology, University of Lund, 1984
- Hoogesteger, M. The effect of trampling on vegetation at four cottages in Torne Lapland, northern Sweden, Rep. Kevo Subartic Res. Stat 19, 1984
- Jonasson, C, Josefsson, M & Strömqvist, L. Geoekologisk rapport inför Statens Järnvägars tunnelbygge, Njuolja-Abisko. Uppsala univ. Naturgeogr. Inst., Uppsala, 1987
- Naturvårdsverket. Naturvård i fjällen, Naturvårdsverket informerar, 1986.
 - Kirunafjällens nationalpark, Naturvårdsverkets rapport 3595, 1989
- Sandberg, G. Abisko nationalpark, Domänstyrelsens nationalparksserie, 1961
- Strömqvist, L. Miljökonsekvensundersökningar kring byggandet av väg 98 Kiruna - Riksgränsen. Slutrapport, SNV Rapport 3061, Solna, 1985

8.6 Kulturhistoria

- Bagge, A. Stenåldern vid Torneträsk - Norrbotten, Norrbottens Läns Hembygdsförenings Årsbok 1937
- Emanuelsson, U. Human influence on vegetation in the Torneträsk area during the last three centuries. Ecological Bull. 38, 1987
- Johannson, C. Om kulturplatser och heliga områden i Torne och Lule lappmark, Svenska Landsmål 1941

Manker, E. Fångstgropar och stalotomter. Kulturlämningar från lapsk forntid, Acta lapponica 15, 1960

Norrman, J. Kulturhistorisk inventering 1973. Vägsträckningen Kiruna-Riksgränsen, Riksantikvarieämbetet B13, 1974

Wallerström, T. Dokumentation och arkeologisk undersökning husgrunder fjället Njuolja, Abisko nationalpark, malmbanan Kiruna-Narvik, Jukkasjärvi s:n, Lappland, Norrbottens museum, 1987

8.7 Övrigt

Collinder, B. Lapska ortnamn i Riksgränstrakten - På skidor 1937

Lundgren, S. Kungsleden, Stockholm, 1955

Sandberg, G. Uppför Njuolja, STF:s småhäften, Lappland: 1, 1938

Sonesson, M. Forskningen i Abisko, Fauna och flora 1, 1980

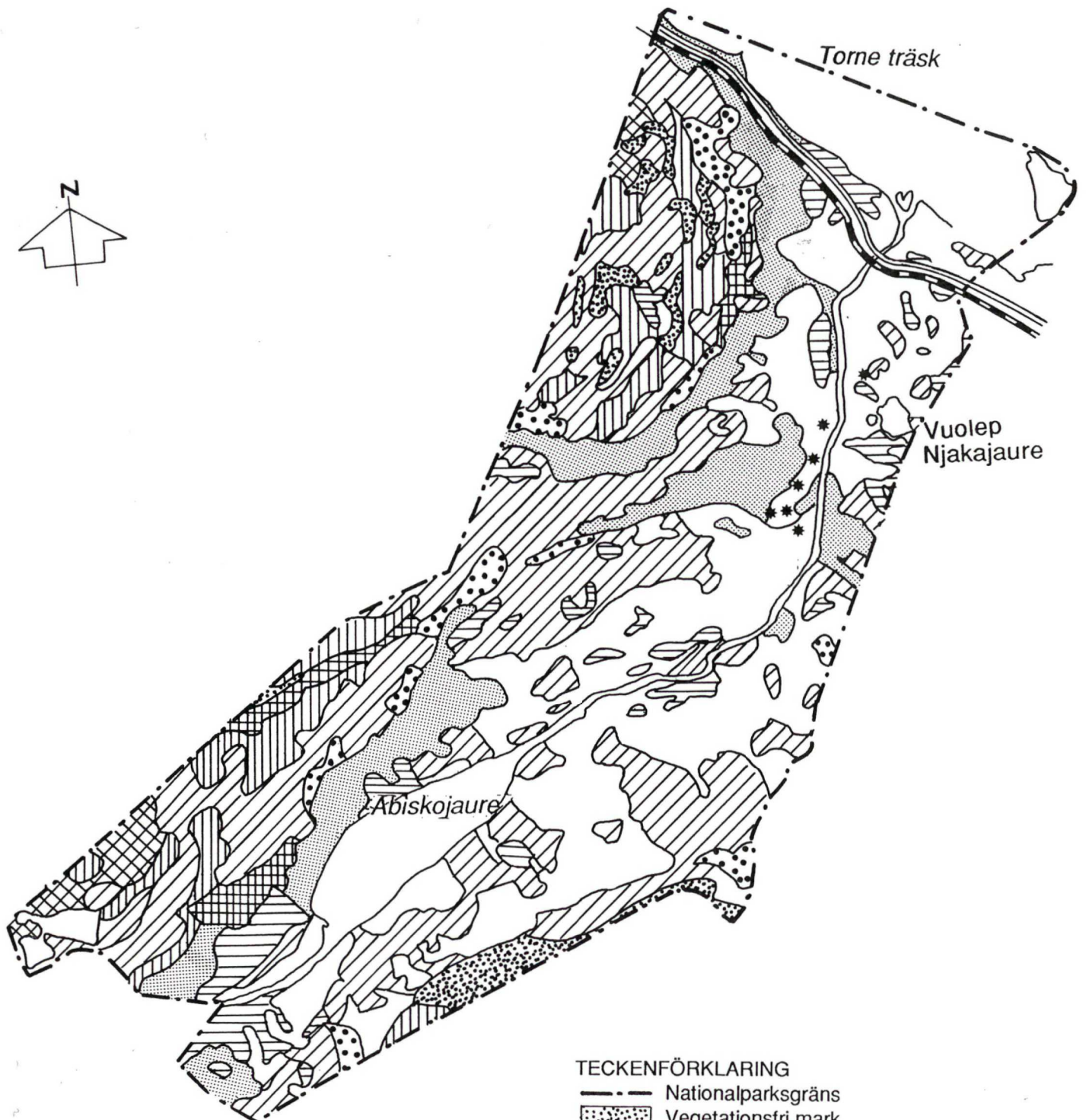
Sjögren, O. Abisko med omgivningar, STF:s vägvisare nr 51, Stockholm, 1921

Sylvén, N. Kultur och natur i Torneträskområdet, Sveriges natur, 1914

Wiklund, K B. De lapska och finska ortnamnen vid Kiruna och Torneträsk. Upptecknade och förklarade af K B Wiklund, Le Monde Oriental IV-V, 1910-11. Även separat, Uppsala

OBS! En mer fullständig förteckning finns i den "Bibliography" och dess supplement som ges ut av Abisko naturvetenskapliga station.

ABISKO
Vegetationskarta

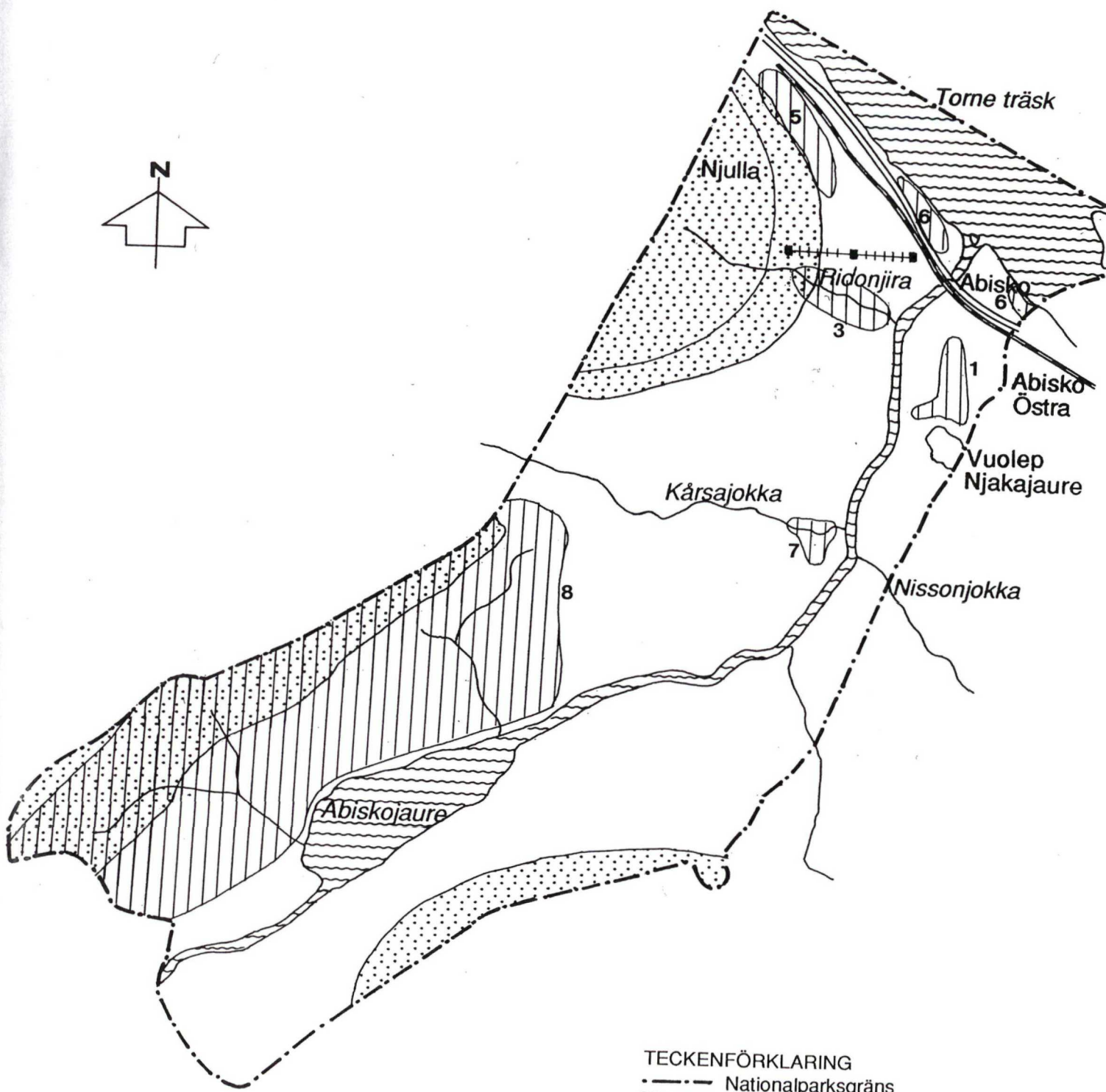

TECKENFÖRKLARING

- Nationalparksgräns
- Vegetationsfri mark
- XXXXX Gråshed
- ////// Rished
- ||||| Lågörtäng
- ||||| Högörtäng
- Videsnår
- ==== Myrmark
- Hedbjörkskog
- Ängsbjörkskog
- * * * Tallbestånd

0 1 2 km

ABISKO
Botaniskt värdefulla lokaler

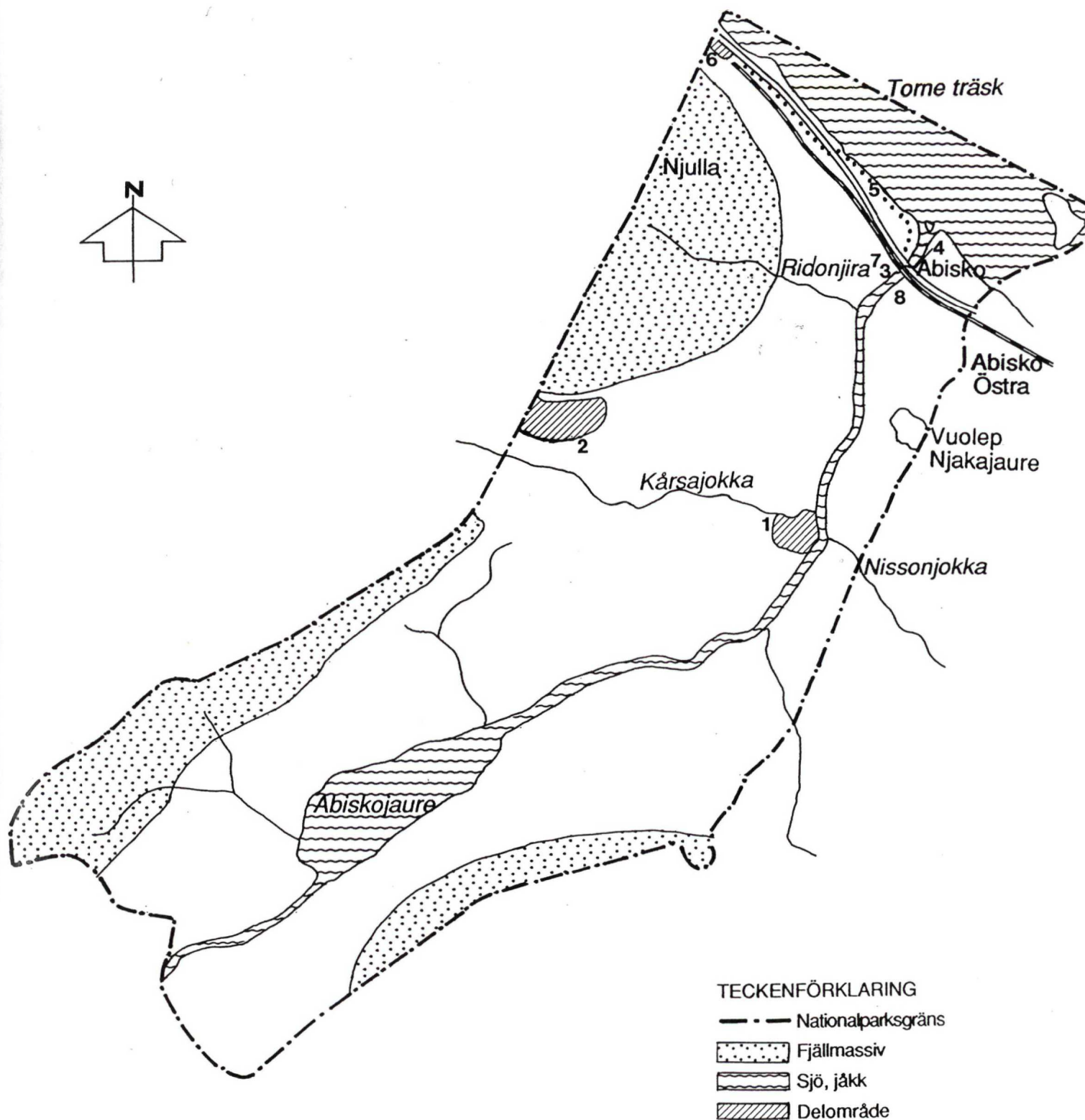

- TECKENFÖRKLARING
- - - Nationalparksgräns
 - Fjällmassiv
 - ~~~~~ Sjö, jåkk
 - +--+ Linbana
 - ||||| Delområde

0 1 2 km

ABISKO

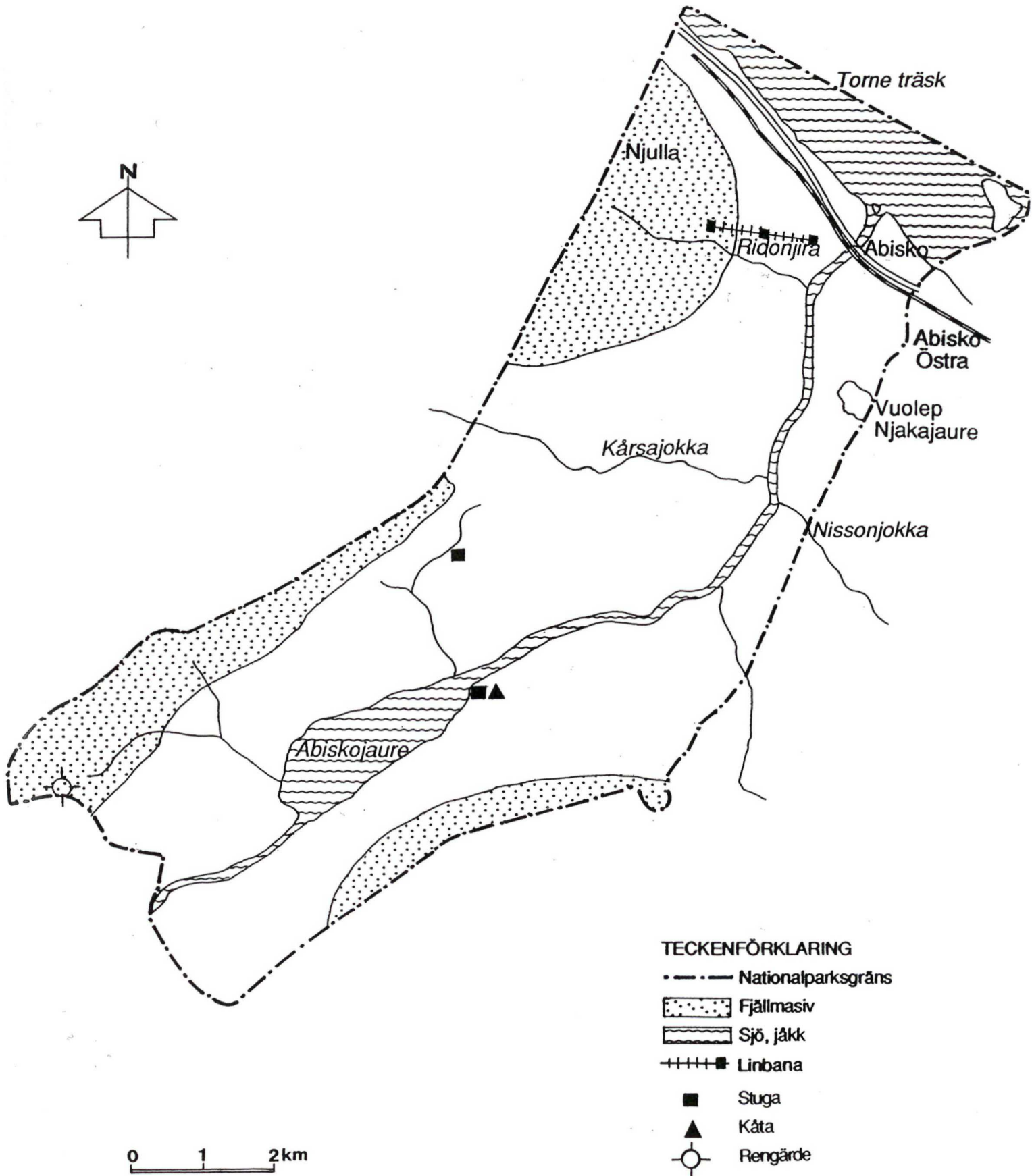
Kulturhistoriska lokaler

0 1 2 km

ABISKO

Rennäringens byggnader och anläggningar

Skötselzoner för Abisko nationalpark

Zon 1: Vildmarkskärna

Passiv skötsel

Inga leder eller anläggningar som underlättar besök i zonen.

Extra hård prövning vid ansökan om undantag från föreskrifterna (exempelvis vetenskapliga destruktiva undersökningar).

Zon 2: Naturturism

Aktiv skötsel med information, naturtolkning, välmarkerade leder, naturstigar, spångning...

Tält- och eldningsförbud utom på anvisad plats.

Zon 3: Vandringsnatur

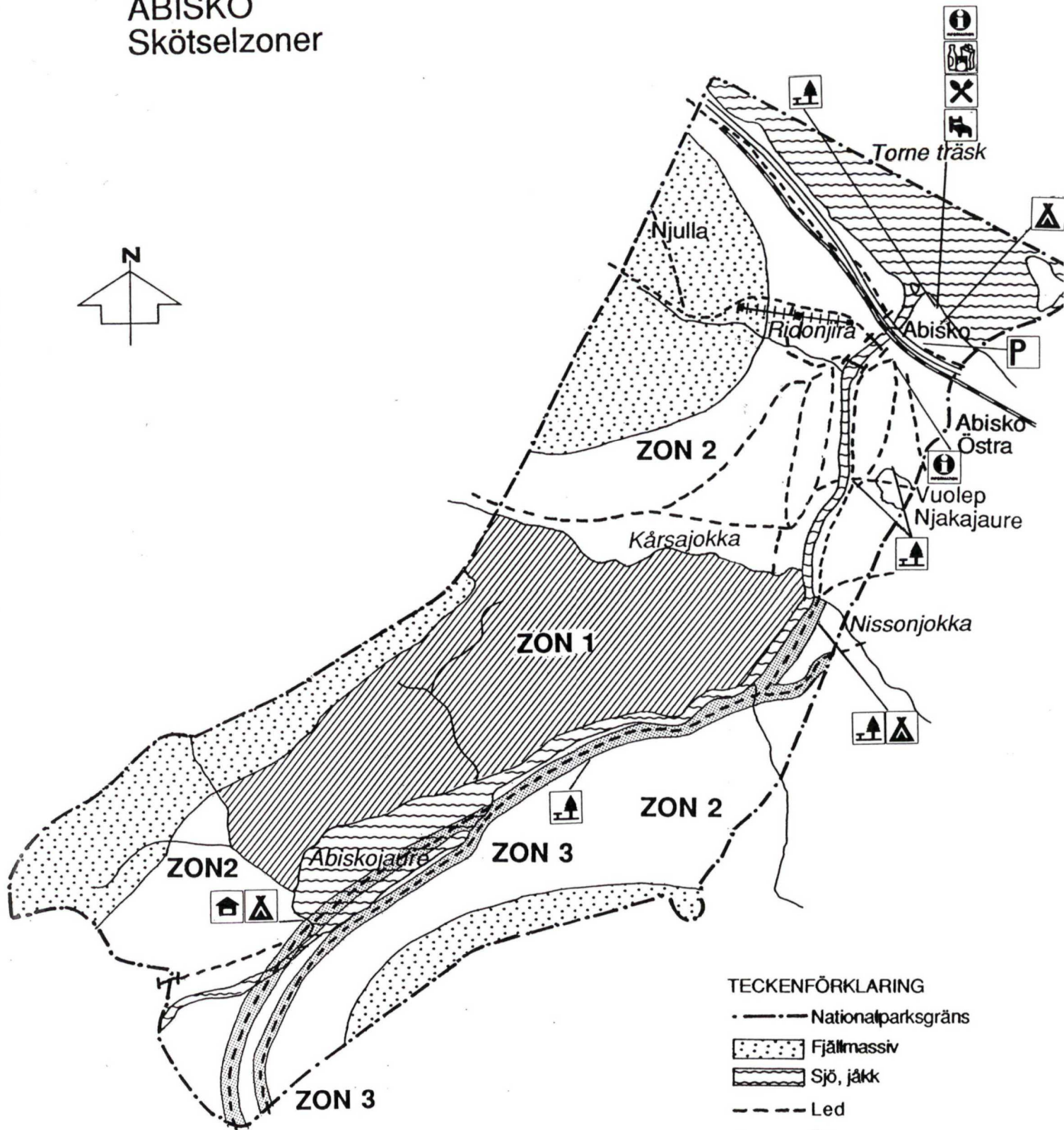
Aktiv skötsel

Tältning och eldning tillåten. Rastplatser kanaliseras.

Förflyttning av militär fot- och skidpatrull tillåten.

Skötselzonernas geografiska begränsning framgår av kartan på nästa sida. Zon 3 består av en 100 m bred remsa intill Kungsledens sommar- och vintersträckning söder om Nissunjäkka.

ABISKO Skötselzoner

TECKENFÖRKLARING

- - - - - Nationalparksgräns
- [Dotted pattern] Fjällmassiv
- [Wavy pattern] Sjö, jäkk
- - - - - Led
- [T-bar symbol] Bro
- [Crossed lines symbol] Linbana
- [House icon] Övernattningsstuga
- [Tree icon] Rastplats
- [Windbreak icon] Vindskydd
- [Horse icon] Hotell

Föreskrifter från naturvårdssynpunkt för arbeten föranledda av omläggningen av järnvägen mellan Abisko och Björkliden inom Abisko nationalpark.

Regeringen har medgivit att intrång får ske i Abisko nationalpark för omläggning av järnvägen mellan Abisko och Björkliden inklusive ny järnvägstunnel genom Nuolja.

Regeringen har givit statens naturvårdsverk i uppdrag att efter samråd med berörda myndigheter och intressenter utfärda föreskrifter från naturvårdssynpunkt om ifrågavarande anläggningsarbetens utförande.

Enligt regeringsbeslutet skall det särskilt beaktas att arbetena utförs på sådant sätt att påverkan på naturen blir så liten som möjligt. Vidare skall beaktas att upplag av över-skottsmassor inte får anordnas inom nationalparken och att bl a markområden som under byggnadstiden utnyttjas för tillfarts- och transportvägar, uppställningsplatser m m skall återställas. Så långt det är möjligt skall erforderliga markområden för maskiner, upplag m m sökas utanför nationalparken.

Som bestämmelser för anläggningsarbetena inom Abisko nationalpark skall nedanstående föreskrifter gälla.

Information

SJ ansvarar för att all personal innan arbetena startar delges

- ./ - bestämmelser för Abisko nationalpark. (Biläggs).
- ./ - bestämmelser för Torneträsk enligt 8 § Miljöskyddslagen. (Bilägges).
- bestämmelser enligt dessa föreskrifter

Tillkommande personal skall ges samma information. Representanter för statens naturvårdsverk, länsstyrelsen och fjällenheten skall ges möjlighet att medverka i informationen.

Vidare ansvarar SJ för att besökare i nationalparken blir informerade om pågående arbeten genom skyltar, foldrar e dyl.

Arbetenas utförande

Allmänt

Till grund för arbetenas utförande ligger av SJ antagen arbetsplan, daterad 1986-07-18. Det ankommer på SJ att tillse att anläggningsarbetena i varje del av arbetsområdet utformas på sådant sätt att påverkan på naturen inom arbetsområdet blir så liten som möjligt. Arbeten såsom sprängning, röjning, schaktning eller utfyllnad får inte påverka nationalparken utanför arbetsområdet exempelvis

genom nedfall av sprängsten, förändring av vattnets lopp eller avrinningsförhållanden. Ej heller får fordonstrafik eller annan verksamhet förekomma utanför arbetsområdet.

SJ har att svara för att besökare utan fara kan passera arbetsområdet längs den s k materialvägen.

Utmärkning av arbetsområdet

SJ skall i enlighet med arbetsplanen märka ut arbetsområdet i terrängen med pålar. Vid övre gränsen, längs schaktningsområdet, dessutom kompletterat med trådstängsel eller liknande. Utmärkningen skall vara utförd på sådant sätt att tveksamhet inte skall föreligga var gränsen för arbetsområdet går. Arbete får inte påbörjas innan utmärkning skett.

Tillsyn

SJ skall under arbetets gång kontinuerligt tillse att dessa föreskrifter efterlevs.

Den normala tillsyn och förvaltning som ägnas Abisko nationalpark medger inte särskilda arbetsinsatser i form av tillsyn, samråd m m som föranleds av anläggningsarbetena. De med anledning härav ökade kostnaderna för naturvårdsverket och fjällenheten, vilka har förvaltningsansvaret för nationalparken, skall belasta anslaget för tunnelbygget.

Ordningen inom arbetsområdet

Under arbetets gång skall SJ noga tillse att området hålls i ett städat skick. Upplag av överskottsmassorna skall anordnas utanför nationalparken. Reklamskyltar om t ex entreprenörer m m får inte sättas upp inom nationalparken.

När tunnelarbetet har slutförts skall maskiner, arbetsmaterial m m omgående tas bort från nationalparken samt skall de ianspråktaga områdena städas.

Återställningsarbeten

Ianspråktaga områden skall genom SJ:s försorg återställas. Så skall t ex alla markomvandlade ytor, där så är möjligt, återställas så att en bestående vegetation kan utvecklas. Vid avbaning skall det övre jordlagret - om det är tjänligt - omhändertas och vid återställningen påföras omvandlade markytor för att underlätta växtetablering.

Avbaningsmassorna skall hanteras på sådant sätt att dess biologiska innehåll, som frön och rötter inte förstörs. Omvandlade markytor skall besås, planteras eller på annat sätt åtgärdas snarast möjligt efter det att dessa ytor fått sin slutliga utformning. Grässådden skall ske med sådana arter som inte kan korsa in sig med växtmaterial som finns i nationalparken. Naturvårdsverket skall godkänna gräsfrö-

blandningen. Plantering av i fjällsluttningarna förekommande träd och buskar som t ex björk, sälg och rönn skall ske på de återställda ytorna. Plantmaterialet skall ha sitt ursprung från arbetsområdet eller något område strax utanför nationalparken. Innan utsättning sker skall plantmaterialet vara godkänt av naturvårdsverket. Behovet att utnyttja handelsgödselmedel för etablering av vegetation bör utredas av SJ. Skulle ett behov föreligga skall samråd ske med naturvårdsverket innan eventuell spridning av gödsel.

Inom ramen för dessa föreskrifter kommer naturvårdsverket att meddela närmare anvisningar i samband med återställningsarbetenas genomförande, i första hand vid samråd på platsen.

Dokumentation

I den mån naturvårdsverket finner att särskild dokumentation av naturförhållandena erfordras, med anledning av anläggningsarbetena, skall kostnaderna för utförandet belasta anslaget för tunnelbygget.

Besiktning, samråd

Besiktning och samråd rörande såväl genomförandet som återställningsarbetena skall ske fortlöpande. SJ anmäler i god tid till naturvårdsverket, fjällenheten, länsstyrelsen, kommunen och Abisko naturvetenskapliga station när besiktning och samråd önskas. Naturvårdsverket kan även kalla till besiktning och samråd när verket finner det lämpligt.

Godkännande

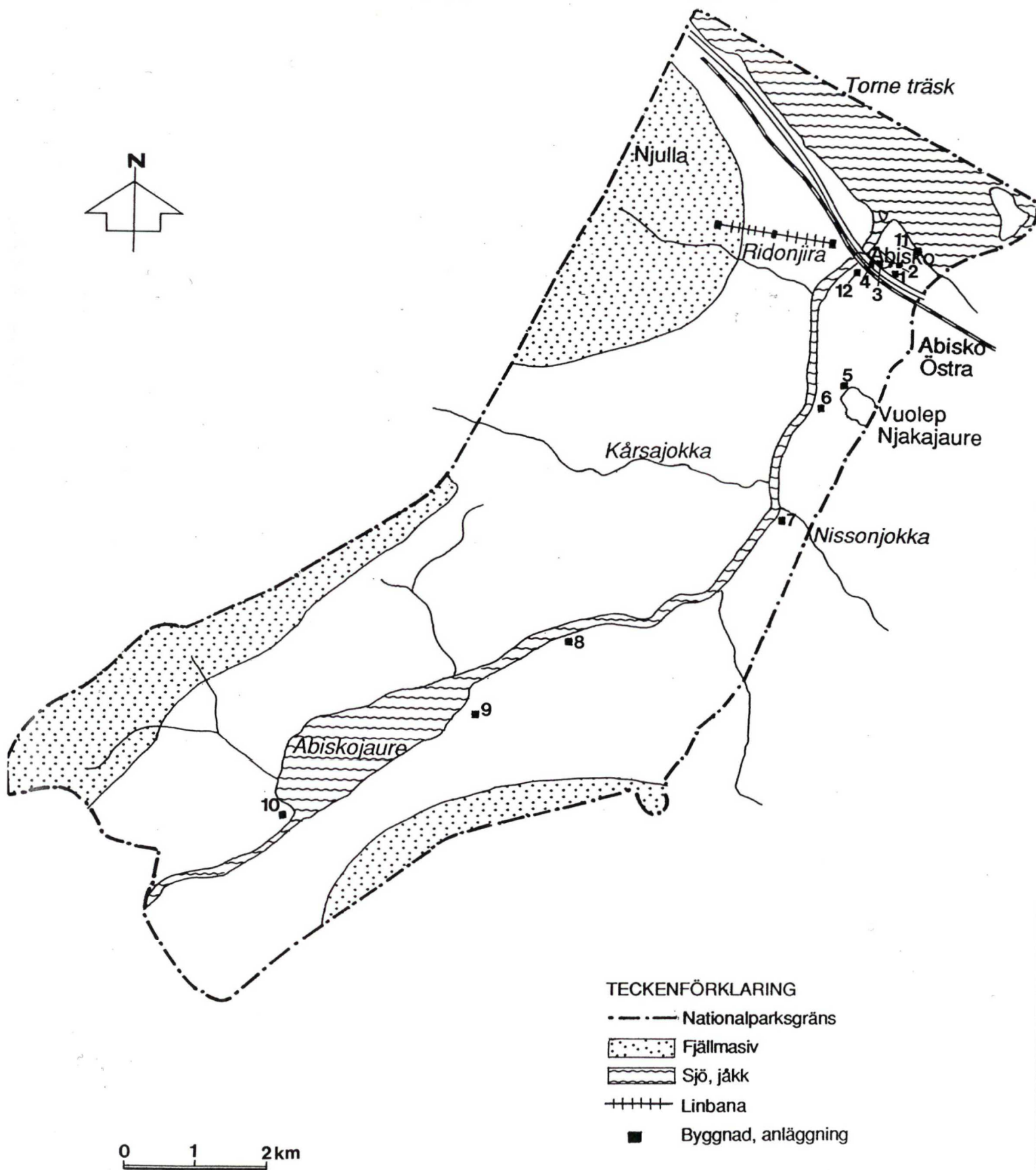
Statens naturvårdsverk skall slutligt godkänna återställningsarbetena. Sådant godkännande kan inte ske förrän ett varaktigt och tillräckligt vegetationstäckte etablerats och stabila mark- och vattenförhållanden erhållits d v s tidigast efter 2 år. SJ meddelar naturvårdsverket när sådan besiktning kan äga rum. Om resultatet av vidtagna återställningsarbeten inte kan godtas från naturvårdssynpunkt skall bristerna snarast avhjälpas och besiktning därefter ske för slutligt godkännande.

Bilagor

1. Bestämmelser för Abisko nationalpark
2. Bestämmelser för Torneträsk enligt 8 § Miljöskyddslagen

ABISKO

Naturvårdsverkets byggnader och anläggningar

1984-03-12

Mellan statens naturvårdsverk, nedan kallat SNV, och Svenska Turistföreningen, nedan kallat STF, har följande avtal träffats.

Upplåtelser

1. STF upplåter till SNV rätt till anslutning och nyttjande av Va-, el- och värmesystem till naturumbyggnad, servicehus, bevakningsstuga och parkeringsplatser med tillfarter.

I upplåtelsen ingår också rätt att sätta upp och bibehålla erforderliga skyltar och vägvisare.

2. SNV upplåter till STF:

- ./. a) lokal och elcentral i naturumbyggnadens källarplan enligt blå markering på planritning, bilaga 1,
- ./. b) butikslokal jämte förrådsutrymmen i naturumbyggnadens bottenplan enligt blå markering på planritning, bilaga 2,
- c) del i personalutrymmen motsvarande två personers utrymmesbehov,
- d) föreläsningssal en trappa upp i naturumbyggnaden enligt särskilt avtal,
- e) för tillträde till ifrågavarande lokaler äger STF nyttja entréhall och trappa jämte passage i källarplanet. Upplåtelsen gäller dock ej varutransporter,
- ./. f) rätt att ställa upp en sopcontainer i norra kanten av ytan utanför lagerintaget, bilaga 3,
- ./. g) rätt att nyttja parkeringsplatsen P1, bilaga 3, enligt följande:
- o stationens gäster får nyttja parkeringsplatsen på samma villkor som gäller för allmänheten i övrigt,
 - o rätt att nyttja fem motorvärmare. Övriga fem motorvärmare disponeras kostnadsfritt av SNVs personal,
- ./. h) rätt att nyttja parkeringsplatsen P5, bilaga 3, för stationens gäster i den mån parkeringsplatsen ej erfordras för besökare i nationalparken.

Kostnadsåtagande för upplåtelser

3. För upplåtelser enligt punkterna 1 och 2 skall ej erläggas särskild avgift.

1984-03-12

Kostnader för värme, el, varm- och kallvatten, avlopp

4. Kostnader för förbrukningen av värme, el, varm- och kallvatten samt för avlopp regleras enligt följande:
 - a) STF betalar kostnaden för värme, varm- och kallvatten samt för avlopp
 - b) SNV betalar kostnaden för el vad avser naturumbyggnaden med undantag för av STF enligt punkt 2a och b disponerade utrymmen
 - c) STF betalar kostnaden för el vad avser servicebyggnaden, samtliga parkeringsplatser och vägar.

Underhåll

5. STF svarar för och bekostar inre underhåll av de delar av naturumbyggnaden enligt punkt 2a och b som disponeras av STF. SNV svarar för underhållet av nedre och övre hallen, hissen, toaletter, personalutrymmen och föreläsningssalen. Kostnaderna delas lika mellan SNV och STF.
6. STF svarar för underhåll av yttre anslutningsledningar till naturumbyggnaden. Kostnaderna delas lika mellan SNV och STF.

SNV svarar för och bekostar underhåll av ledningar till servicehus och bevakningsstuga från fastighetsgränsen för nationalparken fram till dessa byggnader.
7. STF svarar för och bekostar yttre och inre underhåll av servicehus till tältplats först sedan byggnaden godkänts av båda parter.
8. STF svarar för och bekostar löpande underhåll (inklusive snöröjning i erforderlig omfattning) av vägar och parkeringsplatser med därtill hörande anordningar. SNV svarar för istandsättningsåtgärder på parkeringsplatserna P1 och P5.

Skötsel och drift

9. STF åtar sig:
 - a) fastighetsskötsel, drift och städning av servicehuset och naturumbyggnaden,
 - b) skötsel och drift av
 - o parkeringsplatserna P1 och P5 med tillhörande anordningar,
 - o tillfartsvägar med tillhörande anordningar till parkeringsplatserna P1 och P5, linbanestationen, naturumbyggnaden och servicehuset,
 - o tomtplatsen till naturumbyggnaden,
 - o tältplatsen,

1984-03-12

- c) renhållning och bortforsling av avfall inom tomtplats för naturumbyggnad, parkeringsplatser, tillfartsvägar, servicehus och tältplats. Tomtområdet till naturumbyggnaden jämte parkeringsplatser skall hållas fritt från varor, emballage, lastpallar o dyl. För tillfällig uppställning bakom (norr om) naturumbyggnaden får avskärmad plats nyttjas.

För åtagande under denna punkt skall STF ej erhålla ersättning av SNV. STF äger dock rätt att uttaga avgifter för parkering, tältning och nyttjande av servicehuset. För tältplatsen och servicehuset skall gälla ordningsföreskrifter som meddelas av STF i samråd med fjällenheten.

Informationssamverkan

10. Särskilt avtal om informationssamverkan skall träffas, om parterna ej kommer överens om annat.

Ersättning

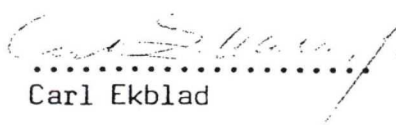
11. Om endera parten eftersätter åtagande enligt detta avtal skall ersättning utgå till andra parten för täckande av dennes kostnader förorsakade av vad sålunda eftersatts.

Avtalstid

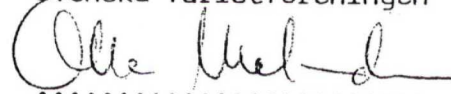
12. Detta avtal gäller till och med 1984-12-31. Avtalet förlängs med ett år i sänder om det inte sägs upp senast tre månader före utgången av löpande avtalsperiod.
13. Tvist om detta avtal skall avgöras enligt lagen om skiljemän.
14. Detta avtal är upprättat i två exemplar varav parterna tagit var sitt.

Statens naturvårdsverk

.....
Lars Erik Esping

.....
Carl Ekblad

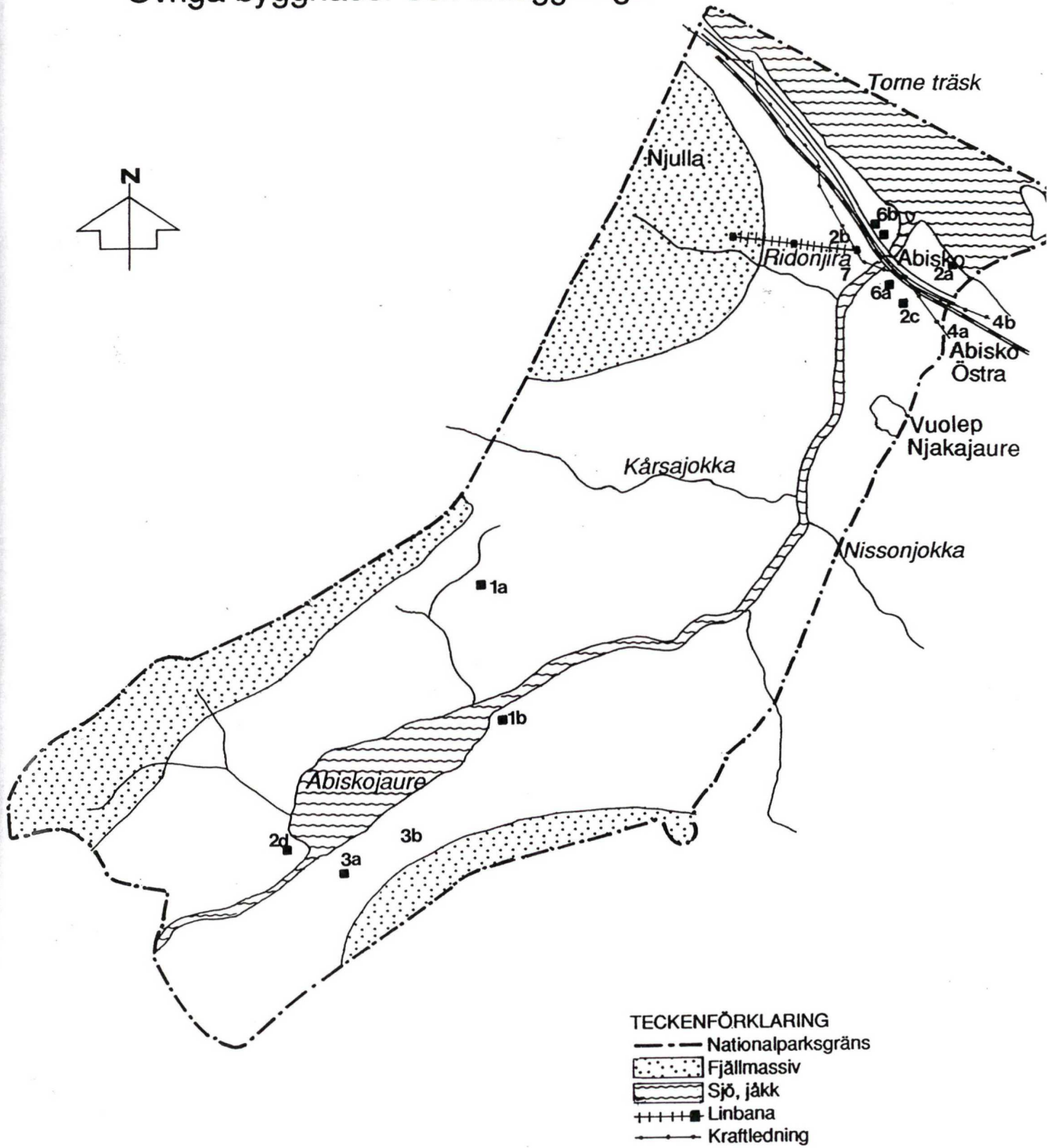
Svenska Turistföreningen

.....
Olle Melander

Kopia till
Fjällenheten
Länsstyrelsen i Norrbottens län, naturvårdsenheten
N, Nf, Ui, Rr

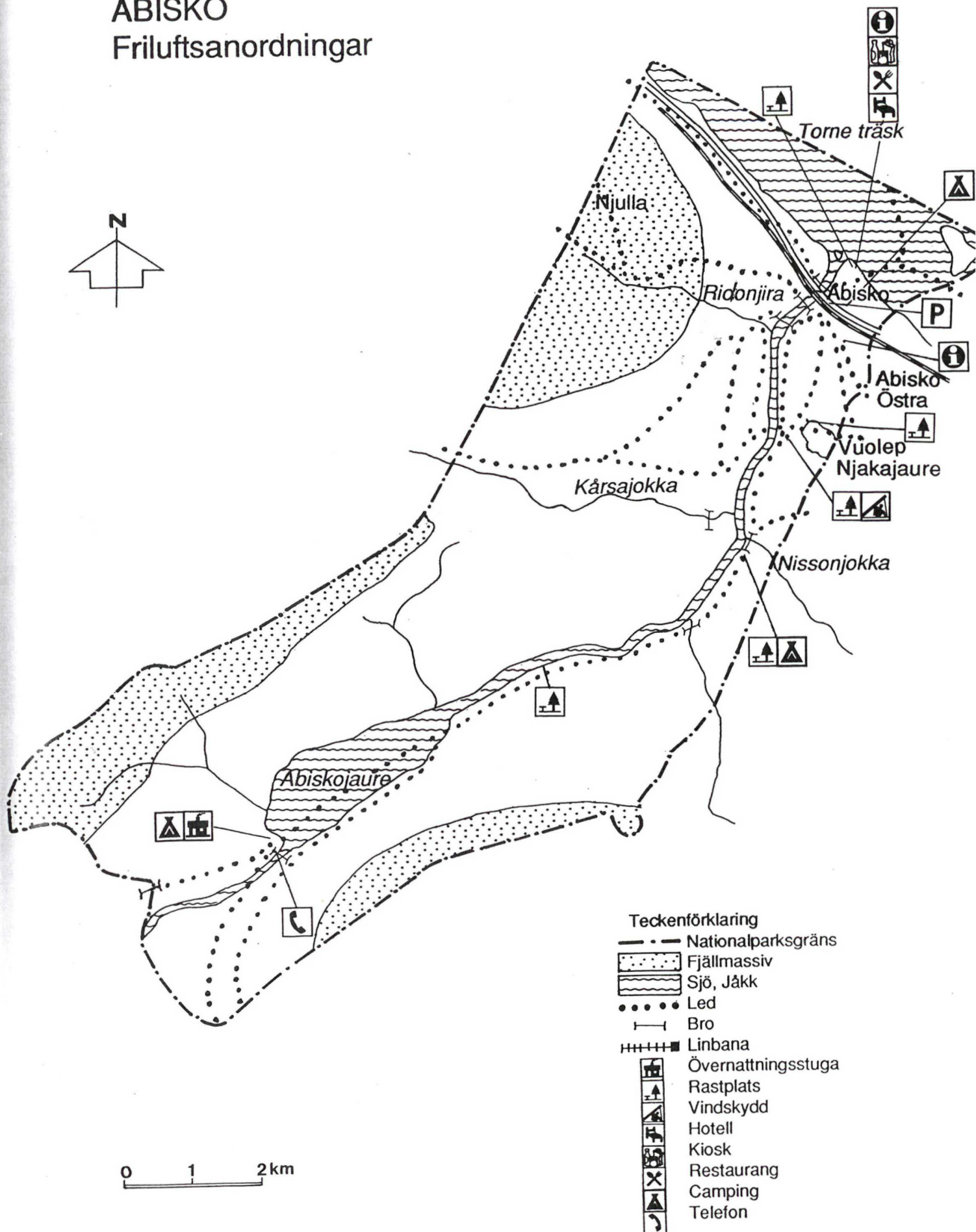
ABISKO

Övriga byggnader och anläggningar

0 1 2 km

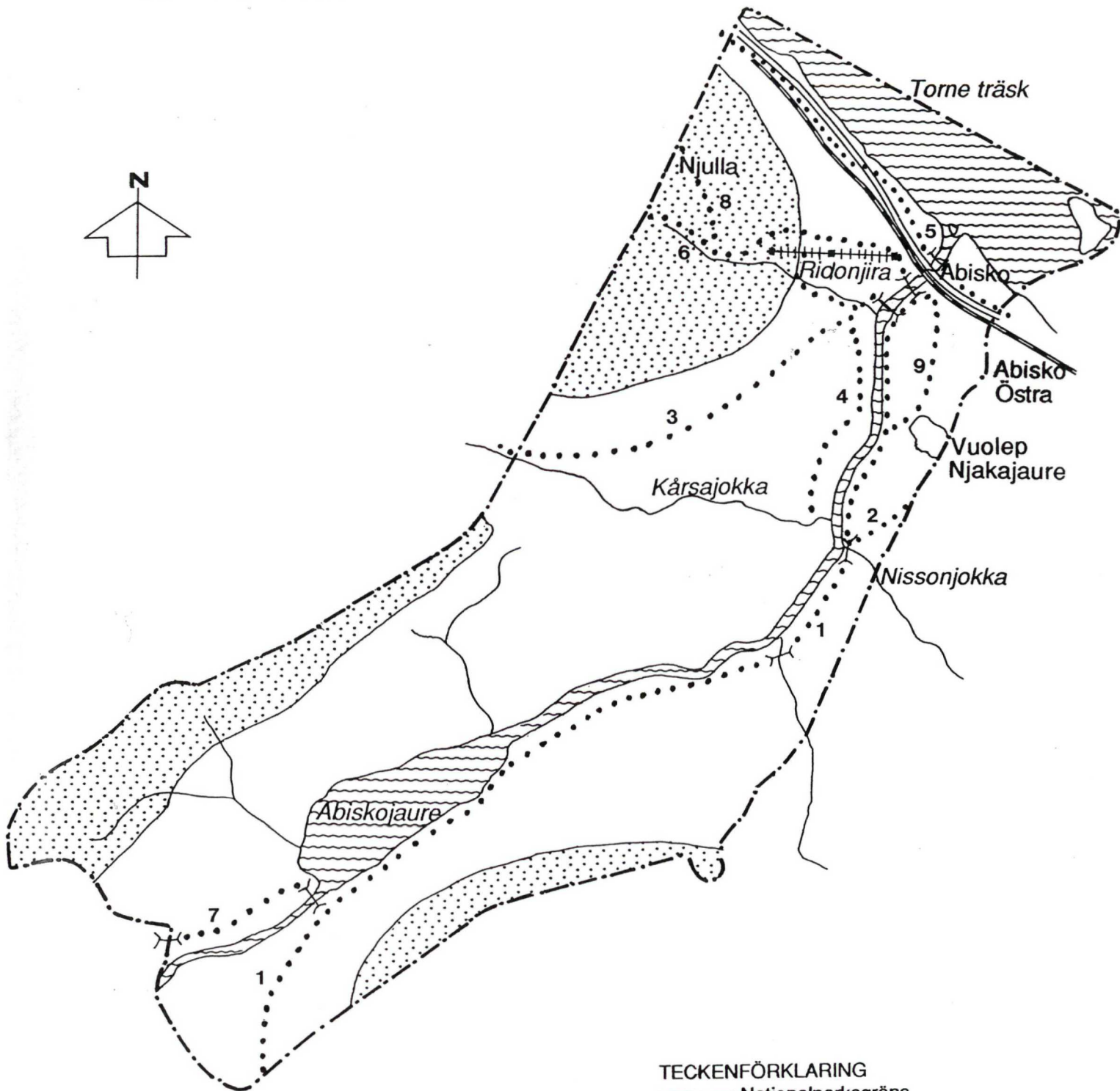
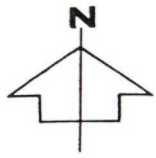
ABISKO Friluftsanordningar

Teckenförklaring

- Nationalparksgräns
- Fjällmassiv
- Sjö, Jäkk
- Led
- Bro
- Linbana
- Övernattningsstuga
- Rastplats
- Vindskydd
- Hotell
- Kiosk
- Restaurang
- Camping
- Telefon

ABISKO Sommarleder

TECKENFÖRKLARING

- - - Nationalparksgräns
- [Dotted pattern] Fjällmassiv
- [Wavy line pattern] Sjö, jäkk
- [Dotted line pattern] Vandringsled
- [Line with cross-ticks] Bro

0 1 2 km

Abisko
Förslag till
naturstigssystem

- "Kanjonstigen"
- "Rallarstigen"
- ++++ "Ridonjirastigen"
- xxxx "Njakajaurestigen"

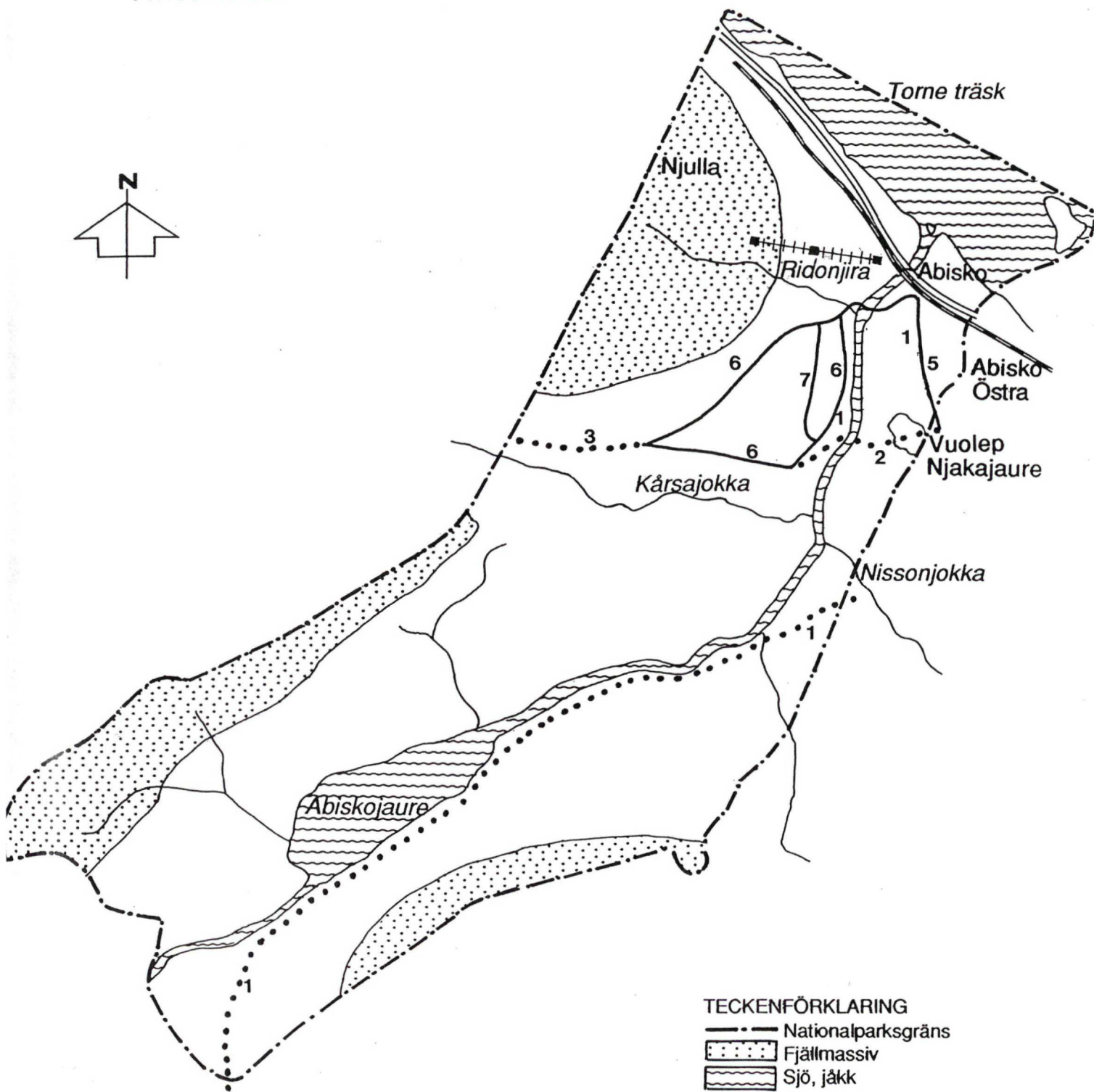
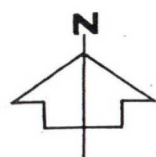
 Beträdnadsförbud
med spång och skylt

Vuolep

Njakajuro

ABISKO
Vinterleder

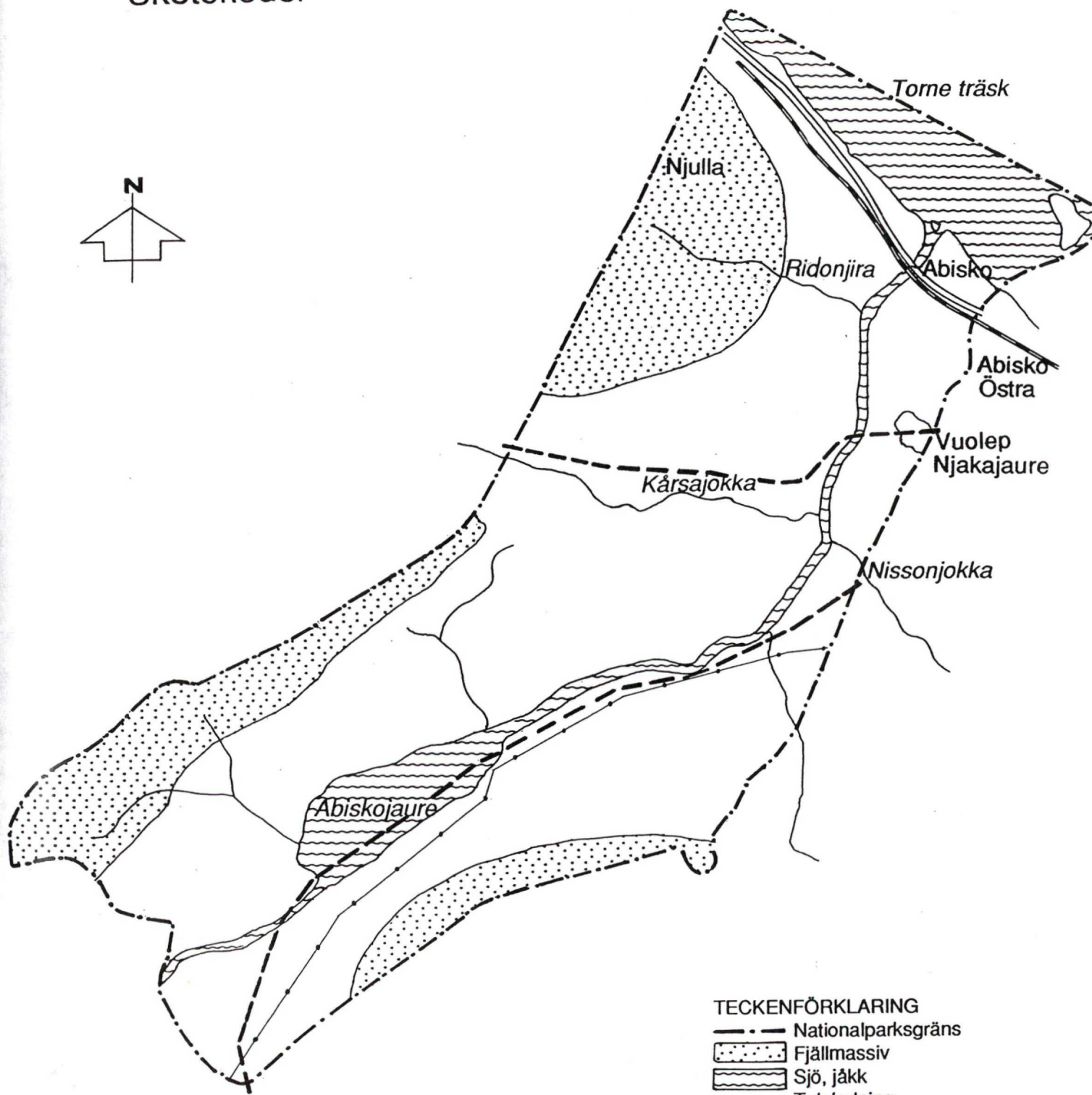
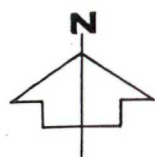

TECKENFÖRKLARING

- Nationalparksgräns
- ▤ Fjällmassiv
- ▨ Sjö, jäkk
- ⋯ Vinterled
- Preparerat skidspår
- ++++■ Linbana

0 1 2 km

ABISKO Skoterleder

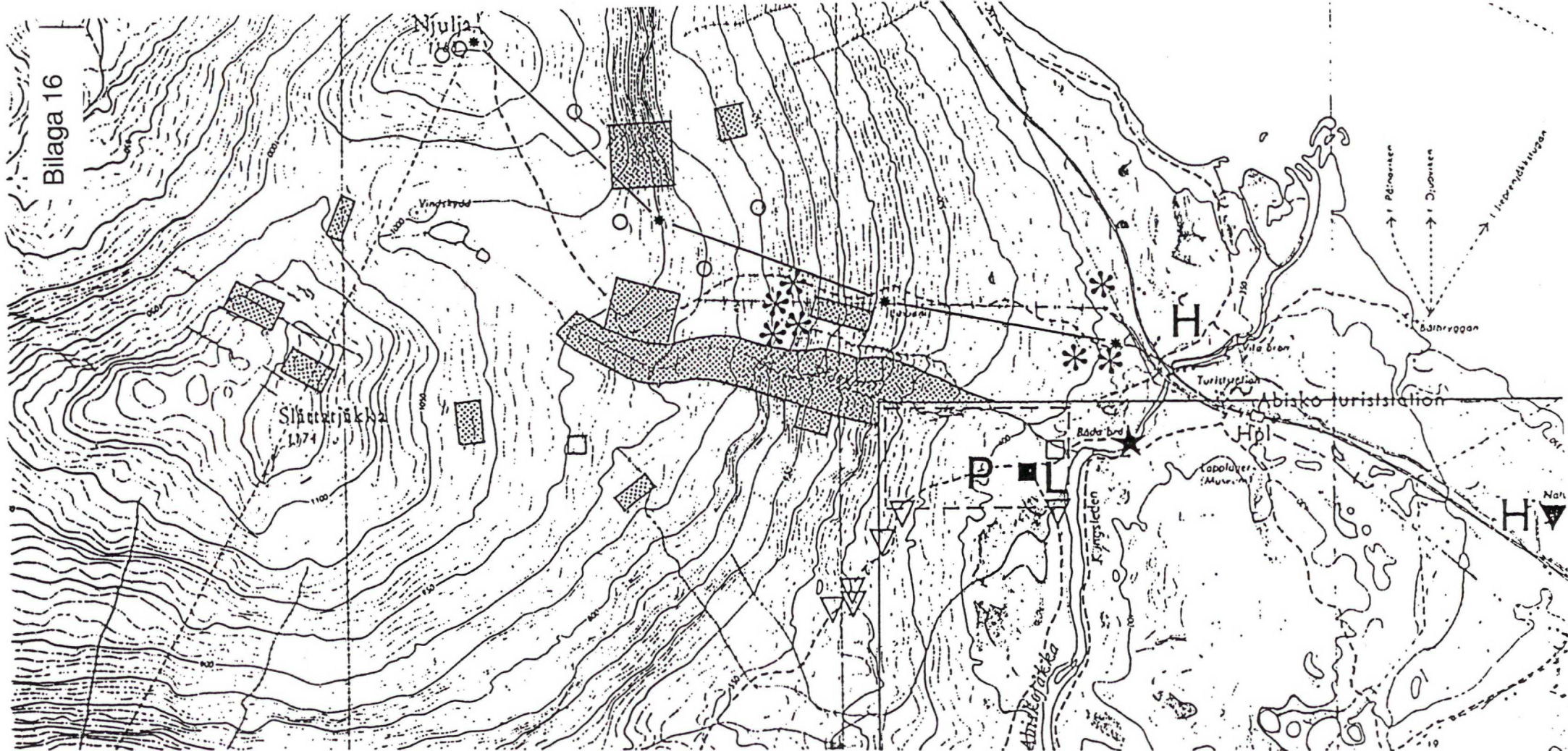
TECKENFÖRKLARING

- · — Nationalparksgräns
- · · Fjällmassiv
- ~~~~ Sjö, jäkk
- · — Teleledning
- - - Skoterleder

0 1 2 km

DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Objekt Nr	Utförd åtgärd	År Månad	Kostnader Kr	Finan- siering	Intäkter Kr	Ev noteringar om åtgärdens effekt; etc
1	2	3	4	5	6	7

Provytor för forskning
i ANS och PMK:s regi:

- proveniensforskning
- fenologilinje
- projekt 3-2
- övriga projekt (nummer-
beteckningar enl bilagor)
- område för reproduktions-
övervakning av fåglar

- PMK miljökontrollyta
- " provyta för fågeltaxering
- " nederbördsprovtagning
- " markprovtagning
- " intensivyta för vegetations-
övervakning
- " grundvattenprovtagning
- " provtagning av rinnande vatten
- " lavinventering

STATENS NATURVÅRDSVERK
Forsknings- och utvecklingsavd
Miljökontrollenheten
Jan Halvarson

Datum

84-02-22

Aberopas vid korrespondens

SNV beteckning

Enligt sändlista

Angående installationer i nationalparken Abisko i Norrbottens län

Programmet för miljö kvalitetsövervakning, PMK, har gjort följande installationer och utläggning av provytor inom nationalparken Abisko i Norrbottens län.

Översiktlig vegetationskartering med cirkelprovytor (röd markering)

inom dessa vegetationsområden finns utlagda:

- fågelprovytor (grön markering)
- markprovytor (M)
- vegetationsprovytor (V)
- källor för grundvattenprov (ej markerade)

Vattenprovtagning sker vid "röda bron"

Fågelholkar (blå ring)

Nederbörds kemisk mätning (blått kors)

Dessutom inventeras häckfåglar inom ett antal "milrutter" inom och utom nationalparken (numrerade 1-16)

Enligt uppdrag

Jan Halvarson
Jan Halvarson

Sändlista

Naturresursavdelningen, Nf
" ,Ns

Lst i Norrbottens län

Thorsten Ahl

Gösta Persson

Sören Svensson

Mats Olsson

Tjelvar Odsjö

Lennart Granat

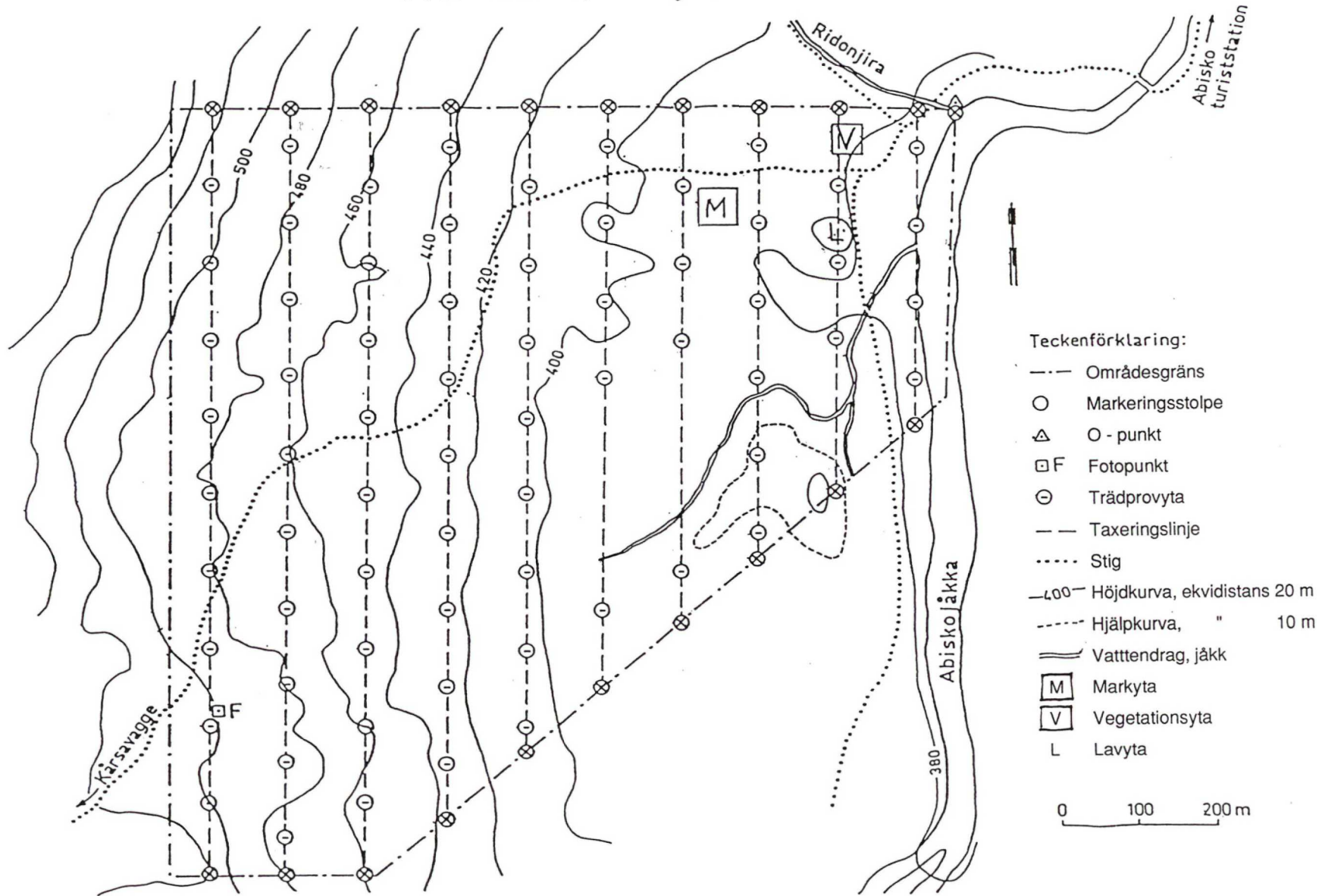
Sven Bråkenhielm

Lage Bringmark

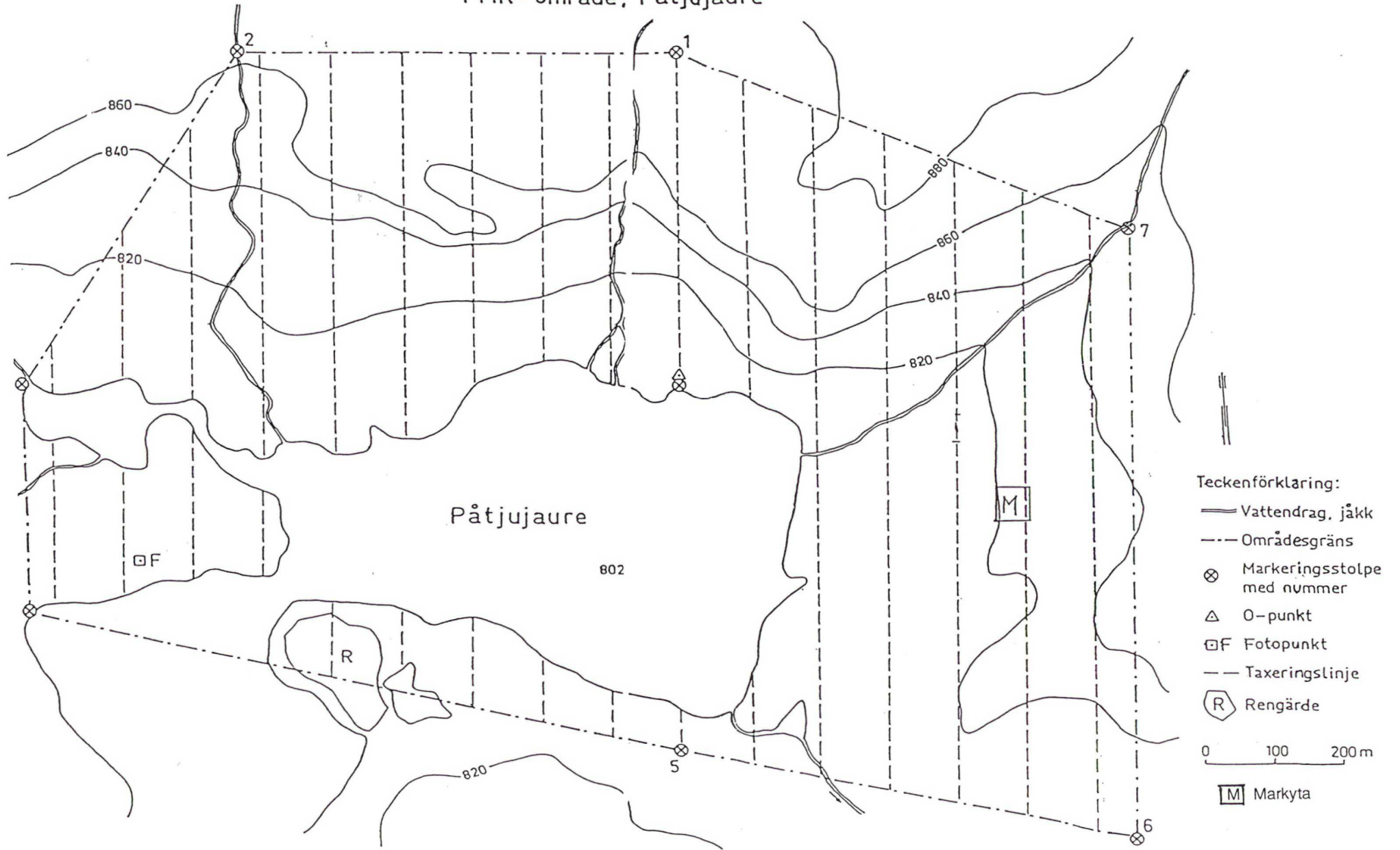
8

Postadress	Gatuadress	Telefon	Telegram	Telex	Postglo
Box 1302 171 25 SOLNA	Smidesvägen 5	08-98 18 00	Environ	111 31	1 56 12 - 5

PMK-område, Ridonjira

PMK-område, Påtjujaure

- Teckenförklaring:
- Vattendrag, jäkk
 - - - Områdesgräns
 - ⊗ Markeringsstolpe med nummer
 - △ O-punkt
 - F Fotopunkt
 - - - Taxeringslinje
 - ⊕ R Rengärde
 - 0 100 200 m
 - M Markyta

Naturvårdsverket
ALLMÄNNA RÅD 93:2

ABISKO NATIONALPARK